

СТО И ДЕВЕТНАДЕСЕТО ЗАСЕДАНИЕ

София, четвъртък, 11 април 1991 г.

(Открито в 15 ч. и 10 м.)

Председателствували: заместник-председателят Гиньо Ганев и Иван Глушков.

Секретари: Иван Хараламбиев и Огнян Мишев.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: (звъни): Господа, има необходимия кворум. Заседанието е открито.

Проектът за дневен ред ви е раздаден.

1. Първо четене на законопроекта за защита на конкуренцията.
2. Първо четене на законопроекта за изменение на Закона за движението по пътищата.

3. Първо четене на законопроекта за изменение и допълнение на Закона за отмяна на Указ 4 от 1974 г., Указ 606 от 1977 г. и Указ 3407 от 1984 г., уреждащи редовната военна служба на младежите, постъпили на работа в металургията, рудодобива и други.

4. Ратифициране на Конвенцията за правата на детето, приета с резолюция 44/25 на Общото събрание на Организацията на Обединените нации на 20 ноември 1989 година.

5. Проект за решение във връзка с някои тенденции по отношение на сградния фонд на читалищата.

6. Отговори на актуални въпроси. (19,00 - 20,00 ч.) - ще отговорят министрите - Веселин Павлов, Пенчо Пенев, Матей Матеев, Атанас Папаризов, Димо Димов, Борис Спиrow, Христо Данов, Иван Пушкаров.

Има думата господин Савов.

СТЕФАН САВОВ: Използвам правото си да направя изказване за утрешния дневен ред. Както виждаме, раздалена ни е глава първа...

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Господин Савов, това ще бъде в края на деня днес, когато обсъждаме дневния ред за утре.

СТЕФАН САВОВ: Казано е: "до края на деня" в правилника.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Извинете до края на деня, до 18 часа да представите писмено предложение по него. А в края на предшестващия парламентарен ден ще направим тази ориентация не само за тази точка, а и за други. Тогава ще имате думата.

СТЕФАН САВОВ: Добре, само мога да кажа, че Бюрото нарушава сериозно правилника. Защото изрично е казано, че Конституцията не може да се раз-

глежда глава по глава, а целият проект, след като комисията го е гласувала. Така че по този начин не може.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Благодаря Ви. Тогава ще имате възможност да се изкажете. Има ли други желасци да се изкажат?

ГЕОРГИ МИНЧЕВ: Уважаеми господин председател, дами и господа народни представители! Правя едно процедурно предложение - точка втора - "Първо четене на законопроекта за изменение на Закона за движението по пътищата" да се снесе от дневния ред по следните съображения. Има внесен проект от група народни представители за изменение на Закона за движение по пътищата, който законопроект е с друга материя, в смисъл по други въпроси, но пак се отнася до Закона за движението по пътищата.

Мисля, че би било целесъобразно когато се внасят законопроекти за изменение на закони и съществуват два или повече такива проекта, необходимо е да се внасят едновременно, за да се извършва един път промяна, а не по няколко пъти, така както сме правили досега по някои други проекти. Затова предлагам този проект да се гледа заедно с другия. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Благодаря Ви много. Има ли други предложения? Има думата господин Ганев.

СТОЯН ГАНЕВ: Стоян Ганев, 90-ти едномандатен избиращ район (*оживление, на места се смеят в блока на БСП*).

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Моля ви за тишина.

СТОЯН ГАНЕВ: Преди десет дни, уважаеми народни представители, аз поставих на вашето внимание един проблем, който за мен е проблем номер едно не само за парламента, но и за цялата страна. И тогава, тъй като чух, че нямало готовност, казах, че съм готов да внеса законопроект за приватизацията и направих това. За съжаление обаче работата се развива доста мудно, макар че Комисията по икономическата политика, както зная, прави значителни усилия. Аз съм много огорчен, че в дневния ред отново не виждам законопроект за приватизацията. (*Продължава шумното оживление в залата*) Мисля, че е необходимо в дневния ред за вторник да бъде внесен законопроектът за приватизацията. Казвам това, господин Ганев, за да обмисли Бюрото и да предложи някакъв особен ред на дейност в следващите дни. Ако трябва извънредно да се работи (*гласове в блока на БСП: "Е, е, хе, хей!"*).

Ако трябва да се работи извънредно, господа от Българската социалистическа партия (*продължава шумът в залата*)...

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Тишина!

СТОЯН ГАНЕВ: ...но да бъде готов проектът за приватизация. Още повече, че има наистина значителна степен на готовност, както разбрах от госпо-

дин Карамфилов, да напредне работата по законопроекта. Ние трябва ясно да разберем, че ако законопроектът не бъде приет следващата седмица, това ще зашляши, а по-точно казано, ще обрече на провал започналата икономическа реформа от нашето правителство (*гласове от блока на БСП: "Е, хе, хе!"*) казвам това с пълната убеденост, че и господата от Българската социалистическа партия ще ме подкрепят. (*шум в блока на БСП*)

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Благодаря.

СТОЯН ГАНЕВ: Господин Ганев, моля Ви да го имате предвид за вторник, но още днес да се вземат някакви мерки, за да може да се работи извънредно по въпроса за приватизацията.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Благодаря. Това е едно предложение за вторник. Но давам думата на господин Карамфилов, името на когото беше споменато, за да каже от гледище на комисията какво е състоянието на работата по законопроекта. А истинската дискусия ще направим, след като Бюрото наистина вземе всички мерки да види какви са възможностите за час по-скорошното разглеждане на този закон. Имате думата.

ЗАХАРИ КАРАМФИЛОВ: Благодаря, господин председателствуваш. Уважаеми колеги, действително Комисията по икономическата политика напредва значително с обсъждането на този закон. Но за другата седмица няма готовност да внесе на вниманието на пленарното заседание в един зрял вид този законопроект. Освен това ние предложихме на Бюрото, в лицето на господин Ганев, принципите на този закон да бъдат предварително обсъдени в Контактната група. Защото освен икономическата интерпретация, в закона има и редица моменти, които са свързани с политически решения.

Ето защо аз мисля, че оценката за забавянето на закона с една седмица ще забави реформата, е много неоснователна. Този закон е от такава голяма значимост и ние трябва още малко да поработим върху него. Освен това предстои публикуването на закона, а отзивите на обществеността също са от значение за неговото качество. Благодаря за вниманието.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Благодаря Ви. Това са обясненията. По дневния ред ли желаете думата, господин Кукуров.

ЙОРДАН КУКУРОВ: Моето предложение е в унисон с това, което се казва за близката дейност на парламента и аз го подкрепям. Уважаеми господа народни представители, аз искам да поставя един тревожен проблем пред вас, може би на някой ще се види прозаичен, а именно, към нашия съюз, лично към нас тревожно се поставя въпросът, че полята остават незасети, цари особен вид междуцарствие. И аз предлагам за вторник в дневния ред да се включи и проблемът да се изясни - колко е засято, какво не е засято, какво е необходи-

мо, каква земя е раздалена на селяните. Защото ние рискуваме за друга година друго Народно събрание от глад да не може да седи тук, а камо ли българският народ.

Затова предлагам във вторник в дневния ред да бъде включен този въпрос, като съответно той се постави пред министър-председателя и министъра на земеделието. Те да направят проучвания и да докладват пред Народното събрание. Защото народът тръгне пред неизвестния утрешен ден.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Благодаря Ви, господин Кукуров. *(Частични ръкопляскания в блока на БСП)* Това ще бъде само една информация, която може да не е съвсем прецизна. В днешното заседание на Министерския съвет беше включено приемането на Правилника за прилагането на Закона за собствеността и ползуването на земеделските земи. Ако това е направено, във вторник ще бъде подходящо да се чуе едно становище на правителството по този въпрос.

МИХАИЛ САВОВ: По повод представения въпрос предлагам да бъде трансформиран в питане към министъра на земеделието още за утре. И няма какво да чакаме информация във вторник.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Още по-добре, разумно е. Господин Кукуров, ако възприемате това?

ЙОРДАН КУКУРОВ: Възприемам го.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: В такъв случай с господин Савов и други депутати, господин Кукуров, направете в писмен вид едно питане, дайте го тук в ръководството на заседанието и ние ще се погрижим утре да има една непосредствена информация.

Само един коментар във връзка с точка втора. Законът за движение по пътищата, за който говори тук народният представител, е една изключително голяма и сложна материя. Там става дума за принципи, а този законопроект, който е пред вас, включва едно структурно предложение на правителството, така наречената Централна комисия за безопасност и култура на движението да се извади от ведомството на Министерството на вътрешните работи, защото това не е едно ведомствен проблем и да се сложи в системата на Министерския съвет. Не предрешаваме това. Предлагаме да се гласува като точка, дебатите ще покажат как ще се реши. Желанието да се съединява този законопроект заедно с другия, в този случай е едно неравностойно желание, защото онази материя е много тежка. Но ако вие се съгласите, разбира се, с начина, по който ще упражните правото си на вот и тогава в дискусията може би ще стигнем до вашето предложение. Съгласни ли сте с това?

ГЛАСОВЕ: Да.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Гласуваме предложения дневен ред. Гласувайте, господа!

Това ще бъде дневният ред за днес. Той се присма с 243 гласували за, 5 против, няма въздържали се.

Преминваме към точка 1:

ПЪРВО ЧЕТЕНЕ НА ЗАКОНОПРОЕКТА ЗА ЗАЩИТА НА КОНКУРЕНЦИЯТА.

Поканен е вносителят от Министерския съвет. Може би ще дойде всеки момент. Нодотогава, от името на Комисията по икономическата политика кой ще говори? Господин Иван Тенев? Имате думата.

ИВАН ТЕНЕВ: Уважаемо председателство, уважаеми дами и господа народни представители! На вашето внимание е представен законопроект за защита на конкуренцията. Това е един законопроект, който е пряко свързан с провежданата икономическа реформа, с въвеждането в стопанските взаимоотношения на правилата на пазарната икономика и което е особеното в този закон, той има за цел да установи именно онези етични правила между стопанските субекти, участници в пазарната икономика и между тях и потребителите с оглед да се получи една цивилизована пазарна икономика в нашата страна. Този законопроект беше разгледан на поредица от заседания на Комисията по икономическата политика и становището на комисията е следното.

Комисията поддържа изложените от вносителя в мотивите към законопроекта съображения за необходимостта със закон да бъде защитена конкуренцията, като се установят формите и средствата, както и органите, които да въздействат за регулиране на стопанските отношения в условията на свободната пазарна икономика.

Комисията счита, че вносителят правилно се е насочил към най-съществените фактори, от които трябва да бъде защитена конкуренцията, а именно: злоупотребата с монополно положение, ограничаване на конкуренцията, нелоялна конкуренция. Комисията подкрепя предвидените в законопроекта санкции срещу нарушителите на правилата на свободна конкуренция. Оценяваме като правилно и създаването на институцията Комисия за защита на конкуренцията.

Същевременно Комисията по икономическа политика счита, че в него следва да бъдат отразени направените при обсъждането в комисията предложения за подобряване, касаещи статута и правомощията на Комисията за защита на конкуренцията, процесът на демонополизирание на стопанската дейност, лицата, които могат да отправят искове за нарушаване на разпоредбите на закона, определянето на монополното положение.

Първо, по статута на Комисията за защита на конкуренцията и нейните правомощия.

Първият въпрос е дали Комисията за защита на конкуренцията следва да бъде орган на Министерският съвет или да бъде независима от изпълнителната власт институция, която да се подчинява единствено на закона. В законопроекта е предложено тя да бъде орган на Министерския съвет. Комисията за икономическа политика счита, че пазарната икономика се нуждае от безпристрастна защита на конкуренцията, а отгук и на потребителя. Защото борбата срещу нелоялната конкуренция, срещу злоупотребата с монополното положение, особено при силно деформираните структури на монополистите, функциониращи с държавна собственост, може да бъде осъществена единствено от независима от изпълнителната власт институция, която тясно да взаимодейства със съдебната власт.

Вторият въпрос касае обхват от правомощия на Комисията за защита на конкуренцията. В законопроекта е предвидено Комисията за защита на конкуренцията да има редица правомощия, които по наша преценка са от компетенцията на съдебната власт. Изхождайки от изложените по-горе мотиви, Комисията по икономическа политика предлага да бъдат направени следните изменения във внесенния законопроект:

Първо, член 2 да придобие следната редакция:

"(1) Създава се Комисия за защита на конкуренцията, която е независима институция на бюджетна издръжка със седалище град София."

"(2) Комисията за защита на конкуренцията да се състои от председател, двама заместник-председатели и осем членове, които се избират от Народното събрание за срок от пет години. Половината от членовете на комисията трябва да бъдат правоспособни юристи с не по-малко от 10-годишен стаж."

(3) "Устройството и дейността на Комисията за защита на конкуренцията се определят по правилник, утвърден от нейния председател."

Второ, в член 3, ал. 1, точка 2 да отпадне текстът в края на изречението: "...освен, ако Комисията за защита на конкуренцията не определи по-голям обем."

Трето, член 6, ал. 1 след думата "дъщерна" да се добави "както и за решението да се въздържа или ограничава разширяването на производството, продажбите, капиталовложенията или технологичното развитие".

В тази връзка да отпадне точка 3 от чл. 7.

Четвърто. Чл. 16 да придобие следната редакция: "При злоупотреба с монополно положение по предложение на Комисията за защита на конкуренцията, Министерският съвет или упълномощен от него орган определя макси-

мални или минимални цени, които са задължителни за лицето с монополно положение."

Пето. Чл. 81, ал. 1 да придобие следната редакция: "Комисията за защита на конкуренцията изисква по съдебен ред:

1. Отменянето на решения и нормативни актове на органи на държавно управление, издадени в нарушение на този закон.

2. Налагане на санкции при незаконно създаване или при злоупотреба с монополно положение."

Ал.2 - "Комисията за защита на конкуренцията има право на законодателна инициатива."

По-нататък - чл. 19 да отпадне.

Към чл. 21, ал. 1 да се добавят следните нови точки:

Точка 7 - да препоръча на страните да внесат в подходящ срок необходимите изменения в договора, който е сключен в нарушение или заобикаляне на разпоредбите на този закон.

Точка 8 - да спира осъществяването на стопанска дейност при нарушаването на разпоредбите на този закон до преустановяване на нарушението.

Точка 9 - да разделя или прекратява фирми.

Точка 10 - да налага глоби.

По-нататък - чл. 25 и 26 да отпаднат.

Ал. 2 на чл.27 също да отпадне.

3 и 4 от преходните и заключителните разпоредби да придобият следната редакция:

3 - "Председателят на Комисията за защита на конкуренцията утвърждава правилник за устройството и дейността на Комисията за защита на конкуренцията в едномесечен срок от влизането на закона в сила."

4 - "Изпълнението на този закон се възлага на Комисията за защита на конкуренцията и на съдилищата."

Второ, по процеса на демонополизиране на стопанската дейност. Процесът на демонополизиране на стопанската дейност е ключов фактор за разгръщане на механизмите на пазарната икономика. Поради това Комисията по икономическата политика поддържа изложената в мотивите към законопроекта необходимост "в кратки срокове да се извърши демонополизация на съществуващите монополни структури." Въпросът е как това да бъде осъществено.

Вносителят по смисъла на 2 от преходните и заключителните разпоредби предлага това да бъде осъществено с административни актове на Министерския съвет, съответно общинските народни съвети.

Комисията по икономическата политика счита, че трябва да се възприеме друг подход, заключаващ се в следното:

а) По силата на ал. 2 на чл. 3 от законопроекта, отделни дейности могат да бъдат определени като монополни единствено със закон.

б) За всички останали дейности важат разпоредбите на законопроекта за защита на конкуренцията, в които са предвидени достатъчно законови средства за защита на конкуренцията.

Следователно, ако по предложение на Министерския съвет Великото Народно събрание приеме закон за отделните дейности, които могат да се осъществяват като монополни, то всички останали дейности ще трябва да се съобразяват с разпоредбите на закона за защита на конкуренцията, респективно да попадат под неговите санкции при нарушения, включително до преустановяване на стопанска дейност. По такъв начин пазарните взаимоотношения ще бъдат предпазени от административна намеса и те ще следва да се подчиняват единствено на закона.

Що се касае до еднократното извършване на изпълнителната власт на дейностите, предвидени в параграф 2 от внесенния законопроект, то те могат да бъдат извършени и по действащите разпоредби на Указ 56. (Това е чл. 11, ал. 1).

В тази връзка Комисията по икономическата политика предлага 2 от преходните и заключителните разпоредби да придобие следната редакция:

2, ал. 1 - "Министерският съвет, в съответствие с ал. 2 на чл. 3 от настоящия закон, в срок от един месец да внесе във Великото Народно събрание законопроект за дейностите, които могат да осъществяват като монополни в обхвата на националния пазар."

Ал. 2 - "Общинските съвети в срок от два месеца да определят дейностите, които могат да се осъществяват като монополни върху обхвата на територията на общината."

Третият проблем - лицата, които могат да отправят иски за нарушаване на разпоредбите на закона. Комисията по икономическа политика счита, че лицата, които могат да отправят иски за нарушаване на разпоредбите на закона, следва да включват и синдикатите, и съюзите на производителите и търговците. По такъв начин значително по-широк кръг от нашето общество ще има възможност да отстоява защитата на лоялната конкуренция, което е от особена важност за социалното положение на българския потребител. В тази връзка предлагаме точка 3 от ал. 2 на чл. 21 да придобие следната редакция: "Съюзите и организациите на потребителите, синдикатите, както и Българска-

та търговско-промишлена палата и съюзите на производителите и търговците, когато са засегнати интересите на широк кръг лица."

Четвъртият проблем - по отношение и по определяне на лицата, които имат монополно положение. Тази материя се урежда в чл. 3 на предложението законопроект. Комисията по икономическа политика счита, че в точка 2 на този член, цифрата на монополно положение трябва да бъде не 30 на сто, а 35 на сто и тя да се отнася само до националния пазар, като Комисията за защита на конкуренцията да няма право да го променя. За регионалните пазари да се дадат права на съответните регионални органи, които да взимат решения в съответствие със спецификата на съответния регионален пазар. От тази гледна точка Комисията по икономическата политика предлага чл. 3 да придобие следната редакция:

Чл. 3, ал. 1: "Монополно е положението на всяко лице, което в националния пазар, първо, по силата на закон има изключително право да извършва стопанска дейност от определен вид производство, услуги, търговия, посредничество, изкупуване на стоки, кредит, застраховки и др.; Второ, самостоятелно или заедно с други фирми осъществява дейностите по точка 1 в обем повече от 35 на сто в стойност или количество."

Ал. 2 - "Регионалните органи за управление определят кое лице има монополно положение в рамките на съответния регионален пазар."

Ал. 3 - "Отделни дейности могат да бъдат определени като монополни само със закон."

Пето, Комисията по икономическа политика счита за правилно терминологията, която се използва в Закона за защита на конкуренцията, да съответствува на тази, възприета в Търговския закон.

Искам, уважаеми народни представители, да добавя също, че по въпроса, свързан с това дали да се определя монополно положение в регионален пазар, имаше дискусия в Комисията по икономическа политика, има становища на отделни народни представители - членове на комисията, които не съвпадат със становището, което току-що ви прочетох. Счита се, че не е необходимо да се установява ограничение или санкция, или определение на монополно положение и в регионален пазар.

В интерес на точността трябва да кажа също, че имаше становища в Комисията по икономическата политика, които се изказаха против трактовката, която прочетох, касаеща процеса на демонополизиране на стопанската дейност, която, както ви информирах преди малко, считаме, че трябва да се базира на закон, който да определя дейностите, които могат да бъдат монополни, а всичко останало да попада под ударите на този закон, ако той се нарушава.

Като цяло становището, което прочетох, се подкрепя от мвезинството от членовете на Комисията по икономическата политика.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: От името на Законодателната комисия има думата госпожа Соня Младенова.

СОНИЯ МЛАДЕНОВА: Уважаеми колеги, Законодателната комисия на своето заседание днес обсъди вношения от Министерския съвет законопроект за защита на конкуренцията. Нашата комисия поддържа изложените в мотивите на вносителя съображения за необходимостта конкуренцията да бъде защитена със закон, който да установява формите, средствата, органите за въздействие и регулиране на стопанските отношения в условията на свободната пазарна икономика. Комисията ни приема, че вносителят правилно посочва, че конкуренцията следва да бъде защитена предимно от злоупотреба с монополното право, ограничаването и нелоялността на конкуренцията.

Законодателната комисия подкрепя и предвидените в законопроекта два института на санкциониране на отделния нарушител и на стопанския субект, юридическо лице, нарушаващи правилата на свободната конкуренция. Едновременно с това обаче в Законодателната комисия се изрази становища по няколко въпроса, които имат съществено значение при разглеждане на законопроекта за защита на конкуренцията днес.

Първо, по статута и правомощията на Комисията за защита на конкуренцията. Изразени бяха две становища - едното в подкрепа на предложението на вносителя, комисията да бъде изградена като специализиран орган към Министерския съвет, орган, който да има контролни правомощия, да може да упражнява правото на гражданско-правна искова защита на обществени интереси. И другото, което се придържа към идеята, че Комисията за защита на конкуренцията трябва да бъде независима от изпълнителната власт институция, която да се подчинява единствено на закона. Съображенията в подкрепа на втората теза са, че пазарната икономика се нуждае от безпристрастна защита на конкуренцията, а и на потребителя.

Законодателната комисия счита за свое задължение да обърне внимание по отношение на предвидените в проекта правомощия на Комисията за защита на конкуренцията за възможност за правене на предложения за отмяна на решение и нормативни актове на органи на държавно управление, издадени в нарушение на този закон, които са посочени в чл. 18, ал. 1, точка 1 и следващи от разглеждания закон. Според нас приемането на такова законодателно решение би затруднило в значителна степен субектите на правото. Правомощия от такъв характер са присъщи на съдебната власт и практика, но при сега действащия Закон за устройство на съдилищата, даже съдът не е овластен да от-

меня нормативни актове на органите на държавно управление. Проблемът би имал адекватно разрешение едва след изготвянето и приемането на нов съдоустройствен закон.

Законодателната комисия констатира, че институтът на административната санкция - глоба, разработен в глава шеста от законопроекта, следва да се съобрази единствено с разпоредбите на Закона за административните нарушения и наказания. Недопустимо е с един специализиран устройствен закон, какъвто е разглежданият, да се уреждат процесуални правила за съдебните органи, както е направено в разпоредбите на чл. 24 и чл. 25. Законодателната комисия счита също така за необходимо да обърне внимание и по отношение на друг факт, а именно, че законът не дава отговор на въпроса кои са дейностите, които могат да бъдат монополни. Този въпрос не е решен нито в общите положения, нито в разпоредбата на член 3, ал. 2. Открит остава въпросът и за начините на осъществяване на демонополизацията - по административен ред, чрез реорганизацията или чрез закон. Нашето виждане е, че тези проблеми следва да бъдат решени със закон.

За да бъдат гарантирани наказателноправно правата и интересите на участниците в стопанския живот от нелоялна конкуренция и злоупотреба с монополно право, или ограничаване на конкуренцията, Законодателната комисия счита, че е наложително изменението на член 227 от Наказателния кодекс. Ние смятаме за правилно, че понятията, които се използват в Закона за защита на конкуренцията, следва да бъдат приведени в съответствие с тези, възприети от Търговския закон.

В заключение Законодателната комисия препоръчва на народните представители да гласуват за законопроекта за защита на конкуренцията на първо четене, по принцип. Според нас този закон ще осигури свободната инициатива на всички стопански субекти, в резултат на което ще се създадат нови възможности за насищане на пазара с повече стоки и от по-добро качество. Той създава и необходимите регулатори за нови условия за саморегулиране на цените.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Благодаря Ви много.

Има думата народният представител господин Стефан Стоилов.

СТЕФАН СТОИЛОВ: Уважаеми колеги, на събранието е предложен проект на един от важните във връзка със стопанската реформа, икономически закони. Искам да обърна вашето внимание на факта, че работата по този законопроект започна още през пролетта на 1990 г. в една от многото създадени от Министерския съвет тогава работни групи. Първите варианти на този закон бяха дадени за експертни оценки в доста случаи на представители на западно-

европейски правителства, на международни, стопански и финансови организации, които дадоха своите бележки и оценки.

За да изчерпя това въведение, искам да кажа, че Комисията по икономическа политика щеше да бъде в състояние доста отдавна да ви предложи този закон за разглеждане и приемане, ако той не беше изтеглен, както и много други закони, от новото правителство. Това струваше на Комисията по икономическа политика около два, два и половина месеца време.

Много от вас вероятно забелязват, че това е един от непечатляващите икономически закони. Той не съдържа неща, които обикновено, във връзка с други от законите на основния икономически пакет, се превръщат в център на оживени дискусии. Но бързам да обърна внимание, че това е един важен закон. Важен е във връзка с курса, който е възприет за промяна на стопанската система, на преход към пазарни структури. Това е закон, който трябва да осигури една здрава пазарна атмосфера чрез защита на условията за свобода на предприемчивостта на стопанските субекти, за свободно образуване на цените и защита на интересите на потребителя. Всички ще се съгласят, че това са изключително важни аспекти на процесите на формиране на пазарната икономика. Това е закон за защита на нормално и ефективно функциониране на пазарните механизми, против ограничаването на икономически нездравословната конкуренция, както и против нелоялната конкуренция.

Тук искам да спра вашето внимание и на битуващите погрешни впечатления сред част от публиката, че едва ли не с този закон ние целим да ликвидираме или санкционираме всички съществуващи икономически формирания, които консумират, така да се каже, характеристиките на монополно положение, с което започва законът.

Трябва да се има предвид, че монополи е имало, има и ще има. Много са факторите, които водят до тяхното възникване. Не по-малко силни са факторите, които водят до възпроизвеждането на монополните структури. Към която и посока да се обърнете на съвременния модерен свят, вие ще видите наличието на сложни системи от монополни структури. В редица сектори, бих казал, и при определени условия монополните структури работят за икономиката, за повишаване на нейната ефективност. Не е нужно тук да се разпростираме и да маркираме плюсовете, които тези формирания дават в технологично, в икономическо, в конкурентно отношение и т.н.

Законът, квалифицирайки монополното положение по възможност най-точно, отива към предотвратяване на злоупотребата, или по-точно казано - санкциониране на злоупотребата с това монополно положение. И в това е една от основните съставки на предлагания на вашето внимание закон. Законът е тол-

кова по-ефикасен, толкова по-добре разработен, колкото по-пълно и прецизно успява да улови злоупотребата с монополното положение и да санкционира тези злоупотреби.

Аз се присъединявам към оценките, които се изложиха в процеса на дискусията в Комисията по икономическата политика, че предлаганият на вашето внимание проект с онези предложения за допълнения и корекции, и промени в едни или други формулировки, които бяха прочетени от господин Тенев от името на тази комисия, са от естество да подобрят характеристиките на този закон. И понеже сме на първо четене, на първо гледане на закона, аз няма да отивам към обсъждане на отделни конкретни текстове.

Искам да приклуча с пожелание към всички колеги - присъстващи и отсъстващи от залата. Аз моля отделни депутати да се въздържат от публични оценки по радио, телевизия, в пресата, в това число и по задгранични радиоцентрали, да правят общи оценки на Комисията по икономическата политика, на стила на нейната работа и на качеството на нейната работа, да си служат със сравнителни анализи от много съмнително естество, да не говоря за подбудите, които водят до тези опити за сравнителни анализи на работата на комисията сега и преди няколко месеца.

Приклучвам, като си позволявам да кажа следното: комисията в течение на летно-есенния сезон загуби много физически време, занимавайки се не с обсъждане на внесените законопроекти от пакета закони, насочени към осигуряване на правната законодателна основа на стопанската реформа, а със всичко друго, но по-малозначително, с второстепенни работи. Това е загубено време, за което съжаляваме, но виновни не са хората от комисията и най-малко нейното сегашно ръководство. С това не се нагърбвам с функциите на адвокат на това ръководство, но в интерес на истината тези приказки трябва да бъдат казани, за да не се злоупотребява и да не се говори, че Комисията по икономическата политика със своята досегашна и сегашна работа едва ли не, се превръща в спиралка, в похлулак, в тормоз за провеждане на стопанската реформа и в частност за осигуряване на онази законова основа, без която нейното по-нататъшно развитие е невъзможно.

Благодаря за вниманието.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Има думата народният представител Стоян Ганев.

СТОЯН ГАНЕВ: Госпожи и господа народни представители! Аз бих искал съвсем накратко да изразя становището си по законопроекта, който обсъждаме, повод за което ми дава и становището на Комисията по икономическа политика, внесено тук от господин Тенев.

Аз ще засегна два въпроса. Първият се отнася до статута на органа, който се предлага, комисията. И вторият е по процеса на демонополизирането на стопанската дейност. Предлага се да се създаде един независим, както е казано в мотивите на комисията, орган. Независим от изпълнителната власт, който да има и съответни правомощия. Но когато се предлага това, все пак трябва да се има предвид и Конституцията, която е предвидила система от органи и система от нормативни актове. Така, че аз не бих могъл да приема това предложение - за един независим статут, за подчиняване само на закона. Единственият орган, който е подчинен само на закона и е извън, така да се каже, държавната система, йерархията, е съдът и в кръга на своите функции - прокуратурата. Необходимо е тази комисия или, общо казано, орган за защита на конкуренцията да бъде свързан с правителството, защото правителството е този орган, който в следващите месеци ще осъществява демонополизацията и ще създава условия за защита на конкуренцията. Изобщо на мен ми прави впечатление, че в мотивите, които предложи Комисията по икономическа политика, има нещо опасно. Ако в този вид бъде приет законопроектът за защита на конкуренцията, а не във вида, предложен от правителството, това ще ограничи силно възможностите на правителството да води, подчертавам, в следващите дни и седмици борбата срещу монополизацията.

Другото, което прави силно впечатление и е все в този контекст - на ограничаване на възможностите на правителството - е предвиждането да се осъществява демонополизацията не с административни актове, както това предлага правителството в параграф 2 на предходните и заключителните разпоредби, а да става по един начин, който е формулиран от комисията така: "По силата на чл. 3 от законопроекта отделни дейности могат да бъдат определени като монополни единствено със закон, като се определя и едномесечен срок да се внесе във Великото Народно събрание законопроект за дейностите, които могат да се осъществяват като монополни в обхвата на националния пазар." На практика какво означава това? Нека всеки ясно да си даде сметка - това означава, че ще се поддържат в следващите седмици цените. Те няма да могат да стигнат онова ниво, което биха стигнали, ако правителството наистина получи от парламента правомощието да осъществява демонополизацията. Затова аз решително се противопоставям на този подход и смятам, че параграф 2 на законопроекта, представен от правителството, е достатъчна гаранция, че ние наистина в следващите дни и седмици ще станем свидетели на демонополизацията. Получава се нещо куриозно. Доколкото знам, господин Тенев е един от активните създатели в сферата, в която е бил компетентен, на шапката, на монополното състояние. Сега обаче, за да се премахне тази шапка, е необходи-

мо да се приеме закон. И ние трябва да чакаме приемането на този закон, което естествено ще бъде не въпрос на две-три седмици, а въпрос на месец - два, а може би и три. Дотогава какво ще стане? Необходима е една оперативност в решаването на този въпрос и именно тази оперативност, тази бързина на основата на закона се цели да се постигне с предложението на правителството. Затова твърдо заставам зад това предложение и изобщо зад усилията на правителството незабавно да започне една истинска демонополизация.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Имате думата за реплика, господин Тенев.

ИВАН ТЕНЕВ: Имам реплика към господин Стоян Ганев. Първият въпрос наистина е въпрос на обсъждане, на дебати - институцията Комисия за защита на конкуренцията дали да бъде орган на изпълнителната власт или да бъде така, както е предложено в становището на комисията. За мен това не е съществено. Съществен е вторият момент в изказването и аз искам на него да се спира. Там имаше и персонално споменаване. Вижте, господин Ганев, това, което цели правителството днес да се извърши, не се разбира в становището, което прочетох, че иска да се блокира тази дейност на правителството. Тя може да се извършва дори и без този закон. Чета чл. 11, ал. 1 от действащия Указ 56: "Инициатива за образуване, реорганизиране или прекратяване на фирма може да има държавен орган, обществена организация, банка, съществуваща фирма и граждани." Този член и тази алинея дават пълните права на изпълнителната власт да извършва всички тези дейности, които аз в момента мога да ги определям само като реорганизация - махане на шапки, децентрализация. Но моята дълбока убеденост е, че само в отделни случаи това може да доведе и до демонополизация. Това е същността. Преди 8 месеца беше отрязана шапката на "Родопа" и тя беше децентрализирана в 15 или 20 "Родопа". Нищо не се промени. Тоест тази дейност, която днес правителството е започнало да изпълнява, нищо не му пречи дали ще го има или няма да го има този закон. То има това право по Указ 56 и тези два въпроса не бих искал да ги смесвам, за да не останем в самозаблуждение, че това, което сега се извършва, ще бъде истинската демонополизация. Това е смисълът и на съображението, което беше изложено в становището на комисията.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Думата има народният представител Цезар Карафеизов.

ЦЕЗАР КАРАФЕИЗОВ: Уважаеми председателю, дами и господа! Аз ще изкажа собствено мнение по законопроекта. Първо искам да изкажа своето задоволство, че се разглежда такъв закон и трябваше досега даже да е приет, защото той така или иначе, пряко или косвено влияе на цените на пазара и защи-

тава пряко или косвено, според мен повече косвено, интересите на потребителите. В него е употребен на 4 места изразът: "защита на интересите", а интересно защо го няма още в редакцията на първи член. Затова предлагам неговата редакция да се прецизира и да звучи следният текст: "Този закон урежда защитата срещу злоупотребата с монополно положение, нелоялна конкуренция и други действия" - на кого? Трябва да се пише - на фирми, както се разбира думата фирма в параграф 2 на Допълнителните разпоредби или пък да се каже - на едноличен търговец. Тоест да се каже на кого действията, които могат да ограничат конкуренцията и нарушат интересите на потребителите. Аз се учудвам, дами и господа, че Закон за защита на потребителя не е включен в приоритетните закони. Още преди 6 месеца от тази трибуна аз настоявах да се изработи такъв закон, знае се много добре, че в развитите страни има такъв закон - за защита на потребителите.

По отношение на статута на тази институция - дали трябва да бъде както Сметната палата нещо извън Министерския съвет, както беше и по статистиката, дали трябва да е в рамките на Министерския съвет, мен лично досега нито от едната, нито от другата страна аргументите ме убеждават, защото тук не става въпрос с тази институция да раздържавяваме собственост, а тук става въпрос за упражняване на контрол.

Трябва да се разграничават тези две неща. След като на Сметната палата и гласувахме такива функции, и тук тази институция ще има преди всичко контролни функции, следователно шом Законът за Сметната палата е извън Министерския съвет и тук е логично да направим това. Аз просто се учудвам защо тук се смесват тези две неща, които са съвсем различни.

Към чл. 2 предлагам да има и ал. 4 - Комисията има право на законодателна инициатива. Това наистина ние пропуснахме в другите два закона да запишем - за статистиката и за Сметната палата - и тук смятам за правилно да се запише.

По отношение на гл. 2 аз считам, че към ал. 1 трябва да се добави "стопанска и търговска дейност". В точка 2 на чл. 3 аз бих се интересувал и не останах доволен от аргументацията за колко процента става въпрос. Вижте, дами и господа, в проекта, предложен от правителството, е даден 30 на сто. В предишното правителство на господин Луканов беше даден 50 на сто, сега се дават 35 на сто от Комисията по икономическата политика. Аз предлагам 25 на сто. Тук има и математици - от 4 точки може да се търси някакъв оптимум, а от 3 точки не се търси. Това е отделен въпрос. Така че за мен не е достатъчно аргументиран процентът. Според мен по-правилно е процентът да бъде по-малък.

По отношение на предложението на Комисията по икономическа политика за добавяне на нова алинея трета към глава втора, предлагам да бъде съгласувано с комисията или господата от комисията предлагат текстът "Регионалните органи на държавните управления определят кои фирми (това е съгласно допълнителните разпоредби - 1) могат да имат монополно положение в рамките на съответния регион." Ами тези регионални органи трябва да бъдат съгласувани с тази институция, с комисията. Така че, те не могат сами за себе си да се определят. Трябва да бъде "съгласувано с комисията".

По отношение на член 7, точка 7, дами и господа, изразът "нормална печалба". Аз не мога да кажа, уж минавам за грамотен човек, какво значи "нормална печалба" - 5-10-15 на сто? Затова предлагам господата от Комисията по икономическа политика да се помъчат да кажат примерно "не повече от 5 или 10 или колко процента, тъй като се знае от класическата постановка при 5 процента, при 10 процента и при 15 процента какво става с капитала. И кое е нормално? За едни може да е нормално 5 процента, а за други може да е нормално 10 процента, за други 15 процента. Затова за мен този текст не е прецизиран - "нормална печалба".

По отношение на член 12, дами и господа, смятам, че се нуждае от редакционни уточнения. Точка 1 към алинея 2 - "Неверни факти, както и верни факти в изопачен вид." То дали ще са неверни фактите, дали ще са резултат на изопачаване, това са вече словесни каламбури, бих ги нарекъл.

В точка 11 отново срещаме думата "нормална печалба", но сега като че ли за уточнение господата са дали в скоби и дъмпинг. Трябва това нещо да не се допуска. Вижте страница 5, точка 11 - нормална печалба (дъмпинг). То се подразбира нещо, но все пак трябва да е прецизирано.

Искам да спра вашето внимание и моля да бъде извинен затова, ако просрочвам времето, към член 14, алинея 5 и член 15, точка 1, 2, 3 и 4, не ангажирам никого, но ги смятам за неясни. Неясни и противоречащи на сегашния Кодекс на труда. Ще си ги прочетете спокойно и се помъчете да видите кой ще задължи този човек, след като напусне пет години да мълчи и да не казва нищо. Той трябва да получава някакви облаги за това, за да мълчи пет години, след като бъде уволнен или пък съкратен, или както щете го вземете. Не може така да остане. Къде отиваме тогава с правата на човека? Той ще работи, изхвърляме го на улицата и пет години той е длъжен да мълчи.

Същото нещо виждате и в алинея 3. Там пък три години е дадено.

Член 15, алинея 2 мирише много на преписани неща. Аз се извинявам, че може би е упрек към Комисията по икономическа политика. По Указ 56 има много спорове и някои от вас си спомняте, че аз изцяло в трите си изказва-

ния бях против този указ, но така или иначе влезе. Вижте алинея 2 на член 15 и съпоставете с Указ 56 и ще видите, че нещо не е по реда си. Няма да ви отнемам време.

Същото е с алинея 4. Аз предлагам да отпадне "ако това може да попречи на добросъвестното изпълнение на служебните му задължения". Но, господо, кой ще определи добросъвестно ли е или не? Много разтегливи понятия. Един закон трябва да бъде прецизиран.

Затова на страница 7, алинея 4, след запетайката това да отпадне, защото трябва някой да определя.

Към член 18. Смятам за много жестоко да дадем ние като законодателен орган правото на тази институция да спира. Вижте какво се предлага тук в точка 4: "Спира осъществяването на стопанска и търговска (разбира се, правилно е да се добави) дейност и т.н. в нарушение на този закон". Това нещо не бива да се допуска. Той нали ще има някакви санкции? И санкциите никак не са малки. Аз съм против да има думата "спира".

Член 20. Също според мен трябва да се прецизира. "Длъжностни лица във фирми, министерства, общини по искане на Комисията за защита на конкуренцията са длъжни да предоставят исканите сведения и документи." Но, господо, как отделен едноличен търговец или някоя фирма ще го задължава да представи исканите сведения? Че той може да дойде този и да ми иска ноу-хау и други неща да му дам примерно от фирмата си. Аз не съм длъжен да му ги дам. Вярно е, веднага ще кажете, че той трябва да иска неща, свързани с конкуренцията, но тогава нека бъдем точни - да се пише "счетоводни сведения", а не сведения, защото под "сведения" има опасност да се злоупотреби и да се искат каквито и да е сведения.

Аз смятам, че тук трябва да се прецизира.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Господин Карафеизов, искам да Ви напомня, че десетте минути изтекоха.

ЦЕЗАР КАРАФЕИЗОВ: Привършвам, ако разрешите.

И към член 21, точка 3 аз предлагам, както е писано тук "Българска търговско-промишлена палата, съюзите и т.н." да се добавят "синдикатите и федерацията на научно-техническите дружества". Както тук е дадено, просто да се добави "синдикатите и федерацията на научно-техническите дружества".

Както стана ясно тук, преходните и заключителните разпоредби в този си вид, аз предполагам, че и други колеги - депутати ще вземат отношение, да се разграничат задълженията и, както се казва, и функциите, които ще има тази комисия, и задачите и задълженията, които има Министерският съвет за демо-

нополизацията, раздържавяване или сваляне на шапки, който както ще да си го вземе.

Смятам, че днес, след нашите дебати, можем да приемем на първо четене Закона за защита на конкуренцията.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Думата има народният представител Иван Първанов.

ИВАН ПЪРВАНОВ: Уважаеми колеги! В член 24 от законопроекта за защита на конкуренцията са предвидени глоби, чиито размери стигат до 1 милион лева на фирми, които допускат нарушения на съответни разпоредби от този закон. Очевидно е, че тази разпоредба е реципирана от вносителите на законопроекта от някой западноевропейски закон за конкуренцията, където се предвижда наказателноправна колективна отговорност. По нашето административно право, по нашето наказателно право такава колективна отговорност е недопустима.

В член 24 от Закона за административните нарушения и наказания изрично е казано, че административно-наказателната отговорност е лична.

В член 35 от Наказателния кодекс също е подчертано, че наказателната отговорност е лична.

И щом като е невъзможно реализация на колективна отговорност, очевидно е, че този текст, който е предвиден в този законопроект за защита на конкуренцията, е недопустим, тъй като е в съгласие с основни принципи на нашето пенално право. И затова днес много точно колегата Иван Тенев направи предложение, може и от името на Комисията по икономическа политика, този текст да отпадне. Заедно с това Комисията по икономическа политика предлага да отпаднат и текстовете на член 25 и член 27, алинея 2, където също са уредени правила, досежно реализацията на тези глоби. Аз споделям това предложение по изложените вече съображения и по тези текстове, с конкретно предложение те наистина да отпаднат от проекта.

На второ място, смятам, че е удачно Комисията по икономическа политика предвижда отпадането на член 26 от проекта. Вижте сега, там се борави с понятие, чието съдържание не е разкрито в самия закон. Говори се, че в случай на особено тежки нарушения на разпоредбите на този закон, които засягат важни интереси, Комисията за защита на конкуренцията може да прекрати дейността на тези фирми, които нали... (*Захари Карамфилов от място: "Съдът, не комисията"*). Съдът, да, тя прави предложението, а съдът е този, който може да прекрати. Правилна е забележката Ви господин Карамфилов. Очевидно е, че тогава, когато става дума за тълкуване на особено важни нарушения на важни интереси, ние ще се натъкнем на затруднения и оттам ще дойдат затрудне-

нията по приложението на този текст. Така че, правилно се предлага и този текст да отпадне.

Обаче в чл. 27, където е предвидено на физическите лица, които извършват нарушения по този закон, една глоба до 10 хиляди лева, аз мисля, че е необходимо да сложим един минимум. Все пак във всички случаи, когато има един минимум, съдът малко или много ще се съобразява с него. Иначе минимумът по Закона за административни нарушения и наказания е 20 лева. При една такава пълна свобода може да се стигне до едни фразантни случаи, защото често пъти определянето на отговорността и наказанието се влияят от случайни фактори. И може някой за сериозно нарушение да получи наказание от 20 лева. За да предпазим съда от тези случайни фактори, нека сложим един минимум от 200 или от 500 лева. С това всъщност искам да завърша.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Думата има господин Емил Филипов.

ЕМИЛ ФИЛИПОВ: Господин председател, уважаеми народни представители! Струва ми се, че всички ние би трябвало да бъдем удовлетворени, че днес гледаме Закона за защита на конкуренцията и особено би трябвало да бъдат доволни тези, които са представители на т.нар. стопански фронт. Това е една новост в нашата законодателна дейност, един закон, който няма свой аналог или предшественик в законодателството ни през последните 45 години. Поради това в преходните и заключителните разпоредби няма приетото в този случай "отменя" едни-кои си подобни досега съществували закони. Прието е да се казва, че светът е оживял, защото се е смял. Хората трябва да се разделят също със смях със своето минало.

Струва ми се, че и ние, обсъждайки този закон, се разделяме със своите светли надежди. Аз бях един от тези, които преди 35 години навлезохме в областта на икономиката, с надеждата, че благородното съревнование ще реши проблемите на икономиката на страната. Очевидно е, че трябва да сменим благородното съревнование с един сериозен пазарен закон, с една здравословна, ефективна пазарно необходима конкуренция. Това е един от брататите закони в нашата Комисия по икономическата политика. Той беше гледан за първи път на 11 ноември и тогава очевидно бе рано и ние да стигнем до консенсус на самата комисия. Очевидно бе рано да бъде предложен за пленарно заседание, тъй като реформата още се подготвяше и не беше стартирала.

Струва ми се, че именно сега е моментът този закон да бъде обсъден делово, конкретно и на база на една стегната дискуссия да се приеме на първо четене и продължи неговото окончателно изработване.

Няколко съображения. Първо, като член на Комисията по икономическата политика аз подкрепям изказаните съображения от колегата Иван Тенев. Искам да подчертая, че в крайния, финалния етап ние работехме много конструктивно с представителите на вносителя - Министерския съвет, но не мога да не изкажа съжаление, че днес на това обсъждане представители на Министерския съвет не присъстват, доколкото ми е известно. Една молба към Бюрото: не би трябвало такива важни закони да бъдат включвани в последния момент и то като точка 1 на нашия дневен ред, което не осигурява присъствието на всички онези, които имат отношение към такъв важен закон.

Втори момент е, че тъй като това е един съвършено нов закон за нашето законодателство, не е възможно в него да предвидим всичко. И аз изцяло поддържам необходимостта за този закон да бъде разработен допълнително правилник за неговото приложение, който ще бъде тази динамична част, която ще бъде усъвършенствувана на базата на нашия опит по неговото практическо прилагане.

Трети момент, на който искам да се спра, е дали трябва или не трябва да има регионални органи на Комисията за защита на конкуренцията. Аз съм от тези, които поддържат тази необходимост, тъй като рано или късно това ще се наложи да бъде внедрено и ако не ние, тези след нас ще трябва да го включат в закона. Ще дам само един пример. В редица страни в определен град, определени райони, определени магазини или други дейности - търговски и за услуги, имат право на определен процент от дадената дейност. Именно тези ограничения създават здравите условия за реална конкуренция.

Четвърто съображение. Аз съм от тези, които поддържат органът да бъде независим. Само едно според мен достатъчно силно съображение от практиката, а не от правна гледна точка. Нашето правителство е и ще бъде за дълго време страна в приложението на този Закон за защита на конкуренцията. Ние ще имаме дълго време държавен сектор, който в значителна степен ще се конкурира и ще трябва да се конкурира с другите видове форма на собственост. И тази комисия трябва да има своята относителна независимост. Не трябва да бъдат бъркани нещата за монополизацията със защита на конкуренцията. Това са две близки на пръв поглед неща, но доста различни в същността си проблеми.

В заключение аз поддържам проекта, поддържам изказаните в основни линии всички съображения до момента и предлагам на първо четене по принцип да бъде приет предложеният законопроект.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Колега Филипов, Вие сте съвършено прав, че такъв важен законопроект трябва да се обсъжда в присъс-

твието на представител на правителството- на вносителя. Ние бяхме уведомили представител на правителството и той трябваше да присъствува, но очевидно някаква заетост го е възпрепятствувала.

Думата има народният представител Венцеслав Димитров.

ВЕНЦЕСЛАВ ДИМИТРОВ: Уважаеми колеги народни представители, уважаемо председателство! Моето най-общо предложение е законопроектът да бъде приет на първо четене така, както е предложен. Аз също съм член на Комисията по икономическа политика, обаче не споделям една голяма част от забележките, които бяха изтъкнати тук от г-н Иван Тенев от името на комисията, макар че с някои от тях съм съгласен.

Лично моето мнение е, че в Комисията по икономическа политика напоследък стават някои страни работи. След като беше предложен един законопроект на Законодателната комисия не за чуждите инвестиции, а за сплашване на чуждите инвеститори или за задържане на чужди инвестиции, сега с така направените предложения може би това ще стане не законопроект за защита на конкуренцията, а законопроект за защита от конкуренцията. Има едни поправки, които се предлагат, които целят задържане на монополизма още известно време. Колко известно време, това не е ясно, но г-н Ганев мисля, че говори по този въпрос. Аз не искам пак да се спирам. Предвижда се един сравнително дълъг период и сложна процедура за разграждане на структурите, за защита на шанките, за защита на бюрокрацията, за защита на номенклатурата, за предпазване от това системата да се смени час по-скоро, колкото се може по-бързо. Становището за изваждане на комисията от състава на Министерския съвет на пръв поглед е хубаво становище за децентрализиране на властите, обаче като се има предвид, че сега единствено и най-вече Министерският съвет у нас е органът, който е ангажиран със смяна на системата, мисля, че тази комисия, поне в първите може би месеци, да не кажа години от нейното съществуване, ще действа в противовес. Мисля, че най-напред трябва да създадем една пазарна система, една пазарна икономика и след това да помислим кои са най-адекватните нейни структури. Но във връзка с периода, в който се намираме, мисля, че комисията трябва да бъде точно орган на Министерския съвет, защото именно Министерският съвет, както щете така го разглеждате - и по политически, и по други причини - е единственият орган у нас, който се ангажира със смяна на системата и, за радост, може би засега няма политическа сила, която открито да се съпротивлява на тази смяна на системата. Именно затова смятам, че поне засега тази комисия трябва да остане в състава на Министерския съвет.

На пръв поглед тези поправки, които се предлагат са дребни, но ако си представим, че комисията е независима от Министерския съвет, то тогава въобще не са дребни. Ето например на стр. 4 това също е предвидено и то е нормално. Примерно отменяне на решение и нормативни актове на норми за държавно управление, издадени в нарушение на този закон. Това ще е хубаво, ако комисията е в състава на Министерския съвет. Ако комисията е извън състава, тя тогава може да спре направо процеса на демонополизацията.

Напълно съм съгласен с това, което каза г-н Филипков, че едно е защита на конкуренцията, друго е демонополизация. Но демонополизацията би трябвало да се извърши колкото се може по-скоро, не със закон. Най-малкото допълнителен закон, както предвиждаше изказването на г-н Тенев.

Господин Дулев, ще Ви се даде думата, престанете да апострофирате. Ако искате да дискутираме, но Вашият начин на дискутиране е непрекъснато отмято.

Вижте сега какво предлага господин Тенев. Какво пише най-отгоре на стр. 6, започва на стр. 5: "В тази връзка Комисията по икономическа политика предлага параграф 2 от Преходни и заключителни разпоредби да придобие следната редакция: "Министерският съвет, в съответствие с ал. 2 на чл. 3, в срок от един месец да внесе във Великото Народно събрание законопроект за дейностите, които могат да се осъществяват като монополни в обхвата на националния пазар". Вижте каква алинея обаче се замества, тази алинея, която г-н Тенев предлага да отпадне - Преходни и заключителни разпоредби от закона, както се предлага от Министерския съвет, параграф 2, ал. 1: "Министерският съвет в шестмесечен срок да извърши демонополизация на фирми и организации, създадени с негови актове или актове на министри". Кого защитавате, господин Тенев? Дали не защитавате вашите собствени актове като министър или тези на вашите колеги по времето, когато Вие бяхте министър? Аз не зная, но ми се струва, че това, което предлагате, е напълно неправомерно. Моля ви се! Затова предлагам, разбира се, законът да бъде приет на първо четене. Да се поработи малко. Аз не искам да се спирам по онези многобройни поправки, които трябва да се направят и редакционни бележки. Но нека да го приемем така, както го предлага Министерският съвет, без поправките, които бяха изложени тук от господин Тенев, по същество, разбира се. Благодаря ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Благодаря. Имате думата за двуминутна реплика, господин Тенев.

ВЕНЦЕСЛАВ ДИМИТРОВ: Стига тези реплики!

СТЕФАН СТОИЛОВ: Той не разбира, повтори му!

ИВАН ТЕНЕВ: Същият въпрос беше зададен, аз смятам, че с много по-голяма професионална вещина, от господин Стоян Ганев. И аз се постарах да отговоря на него. Искам само да информирам Народното събрание, че този въпрос наистина като дискуссионен го поставих вчера в комисията. На всеки член на комисията беше дадено писмено това, което прочетох днес пред вас, в това число и на господин Венцеслав Димитров. И днес трябваше да бъдат казани конкретни съображения, с оглед... И аз моля това да е ясно, това не е становище на Иван Тенев! А господин Венцеслав Димитров и днес не се яви на заседание на комисията, за да може да изкаже своите съображения, така че те да бъдат взети предвид, да бъдат отразени в становище, което да прочета от името на комисията.

И аз много моля, господин Димитров, не политизирайте нещата и не персонифицирайте нещата, които имат дълбоко отговорно значение. И аз смятам, че в парламента ние сме се събрали наистина отговорно и да претеглим нещата как са най-правилни. Аз внимателно си записвам съображенията, с оглед, когато работим в комисията за второто четене, те да бъдат отчетени.

И аз пак повтарям: Четете законите, които действуват. В законите, които действуват и днес се разрешава и шапки да се махат, и да се разформироваат, и да се разтурят, и всичко да се прави. Указ 56 в тази му част не е отменен.

Но аз пак повтарям, ако някой смята, че с този запис в параграф 2 демонополизацията ще бъде направена за шест месеца, той заблуждава Народно събрание. И не поддържайте в този смисъл нещата. Демонополизацията е един много по-дългосрочен процес. Трябва да се пусне и чуждият вносител в България. Ние не можем да направим от всяко нещо по три или по пет предприятия. Въпросът е много голям. И ние ще се samozаблудим, ако смятаме, че за шест месеца ще се демонополизира нашият пазар в този модел на 54 постановления. Аз не го критикувам, но то не се касае до това, че ако този параграф отпадне, това постановление ще бъде спряно. То може да действа на базата на Указ 56, чл. 11, ал. 1. Благодаря за вниманието.

СТЕФАН СТОИЛОВ: Пет пъти да му го кажеш!

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Думата има Захари Карамфилов, последен за днес. *(Венцеслав Димитров се обажда от място)* Господин Димитров, този спор ще можете да го продължите в комисията преди следващото заседание.

СТЕФАН СТОИЛОВ: Пет пъти да им го кажеш, няма да го разберат.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Тишина, моля Ви господин Стоилов, моля Ви.

ЗАХАРИ КАРАМФИЛОВ: Уважаеми господин председателстващ, дами и господа! Преди всичко искам да изкажа своето съжаление, даже и възмущение от това, че тук се допусна нарушаването на една професионална етика, което по принцип не е присъщо на истински професионалисти. *(Ръкопляскация в блока на БСП, един депутат в блока на СДС също ръкопляска)*

Заседанията на Комисията по икономическата политика са открити за всички депутати и експерти. И всеки, който има професионален интерес, може да направи своето изказване и своите предложения. Нашата цел е не да голям евтиния ефект, а да създадем икономически закони, които действително ще доведат до промяна на икономическата система.

Господин Иван Тенев не изрази свои мнения, а прочете мнението на Комисията по икономическата политика, което беше неколkokратно и днес за последен път гласувано единодушно от Комисията по икономическата политика. И затова не смятам за основателно да се адресират към него обвинения, които по същество са решения на Комисията по икономическата политика и тя стои и отговаря за тях. *(Ръкопляскация в блока на БСП)*

Възникна един съществен проблем, който повика на живот и Закона за конкуренцията. Ние правим преход към пазарна икономика. Пазар без конкуренция няма и не бива да има. В този смисъл монополизмът и конкуренцията стоят на двата различни полюса на пазарната икономика. В този аспект се свързва процесът на демонополизацията и защитата на конкуренцията. Но всеки професионалист знае, че монополизмът няма едно измерение. Монополизмът има множество измерения. Това са технологични, това са организационни, икономически и монополизм на наука, има и административен монополизм. Тези наши монополи, които ние сега имаме, са изградени по административен път и по същество са административно създадени монополни организации. И опитите на нашето правителство са на първо време като първа стъпка да ликвидира именно административно създадената монополизация, т.е. да се разруши административният монопол на тези организации. С това обаче процесът на демонополизацията съвсем не свършва. Технологичната и друга монополизация остават, а в определени случаи те даже трябва и да се съхранят и да се развият. Ние не трябва да се борим против монополизма в неговото универсално измерение, а да търсим неговите конкретни параметри и ако те пречат на създаването на конкурентното начало, тогава да ликвидираме само тях. Абсолютно погрешно, бих си позволил, с извинение да кажа, и примитивно е твърдението, че този закон пречи на сегашната демонополизация. *(Частични ръкопляскация в залата)* Няма нищо подобно нито във философията, нито в ду-

ха, нито в текстовете на този закон. В никакъв случай Постановление 54 и следващите може би са възможни и не се забраняват от този закон.

Аз и скам да кажа и нещо друго. Ние твърдо вървим към демокрация и към пазарна икономика. В една демократична държава правителствата са променлива величина. Ние може би ще бъдем свидетели на това как ще се сменят правителства, как ще се сменят техните програми, в какви нюанси ще се развиват. Едно е само сигурно - че те ще се развиват в посока на пазарната икономика. Но пазарната икономика също не е еднозначно явление. Има много страни, които са жертва на пазарната икономика и вместо пазарна икономика, се стига до пазарен хаос и до стопански крах. Затова една институция, това е едно от основните съображения, която трябва да защитава конкуренцията, трябва да бъде независима от програмите на правителството, тя трябва да бъде зависима от посоката на развитието на пазарната икономика. Именно в този контекст, извън другите съображения, които бяха посочени тук, ние считаме, че органът, който трябва да защитава конкуренцията и да създава условията за развитието на пазара, трябва да бъде независим от програмите и политиката на определено правителство. Ние не създаваме закон за това или онова правителство. Ние създаваме Закон за защита на конкуренцията на една пазарна икономика, която искаме да изградим.

Що се отнася до процента, аз тук бих казал, че няма критерии, няма параметри, по които да се изчисли една математически изведена величина. Нещата са толкова схоластични, толкова неопределени, а би могло да се защити всяко число от нула до сто.

Кои са съображенията, които ни накараха да определим една цифра, след като имаше становище, че може и въобще без такова определение? Дали това определение - тези 35 на сто, трябва да бъдат 1 на сто, един коефициент, валиден за целия национален пазар, или пък да има възможност местните териториални органи, в зависимост от състоянието на териториалния пазар, да си определят свои коефициенти? Аз мисля, че Комисията по икономическата политика допълнително може да дискутира този въпрос и да се премине евентуално към една диференцирана база за определяне на конкурентния монополизъм. Но на този етап този процент никога не може да бъде постоянен, даже в национален мащаб. Като се има предвид, че 95 на сто от нашата национална икономика сега е държавна собственост, първото стъпало, което ние можем да постигнем според мен в процеса на демонополизация, това е максималният процент 35. След няколко години този процент може би ще трябва да има друга стойност, във всички случаи по-малка, за националната икономика и различна за отделните териториални пазари. Но аз мисля, че никак не е фатално, ако

сега за условията на националния пазар ние поставим една граница, равняваща се на една трета от националната ни икономика, до която трябва да стигне всъщност първият етап на процеса на демонополизацията.

Ние имахме много спорове по този закон, даже беше разработен и друг вариант. В основата си нашата комисия подкрепя правителствения вариант, с тези нюанси и предложения, които ние решихме да предложим на вниманието на пленарното заседание и след това по всеки отделен текст, заедно с представителите на правителството на второ четене да излезем с конкретни предложения. *(Ръкопляскания)*

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: С това ние приключваме за днес разискванията по този закон. Ако господин Луджев желае днес да вземе думата или на следващото заседание, когато ще се обсъжда законопроекта.

ДИМИТЪР ЛУДЖЕВ *(от място):* На следващото заседание.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: При това положение преминаваме към точка втора от дневния ред:

ПЪРВО ЧЕТЕНЕ НА ЗАКОНОПРОЕКТА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ДВИЖЕНИЕТО ПО ПЪТИЩАТА

Вносител на този законопроект е Министерският съвет. Има ли някой от вносителя? Очевидно няма.

От името на Законодателната комисия госпожа Соня Младенова трябва да вземе думата.

ДОКЛАДЧИК СОНЯ МЛАДЕНОВА: Уважаеми колеги, Законодателната комисия разгледа внесения законопроект от Министерския съвет за изменение на Закона за движение по пътищата. Тя подкрепя законопроекта и съображенията за това се следните:

Проблемите на безопасността на движението не са по силите на отделно министерство, ведомство, организация и община. Те стават все по-сложни и мащабни, покриват територията на цялата страна и обхващат целия социално-икономически живот. Затова националната система по безопасност на движението се нуждае от непосредствените грижи и ръководството на държавата. Всичко това налага Великото Народно събрание и правителството да предприемат бързи радикални мерки. Основният проблем, който следва да се реши сега, е Централната комисия по безопасността на движението да се изведе от Министерството на вътрешните работи. Във връзка с това Министерският съвет на заседанието си на 4 март т.г., с протокол 22 е приел за целесъобразно

Централната комисия да премине към Министерския съвет и за неин председател да бъде избран заместник-председател на Министерския съвет. За да се изпълни решението, е необходимо това малко и почти формално изменение на Закона за движение по пътищата, което е пред вас и е предмет на днешното обсъждане, с което изменение комисията се създава към Министерския съвет. Ние ви молим да гласувате за законопроекта така както е представен, за да може тази комисия да осъществява своята работа. Предисторията на това изменение е много голяма, тя има почти четири-пет годишна давност и сега, може би благодарение на това, че господин министър-председателят Попов е много запознат с проблемите на движението по пътищата, намери своето бързо разрешение.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛЮШКОВ: Господин Атанас Кехайов има думата.

АТАНАС КЕХАЙОВ: Уважаеми господин председател, колежки и колеги! От години съм се занимавал с проблемите за пътно-транспортните произшествия от гледна точка на медико-биологията. И трябва да отразя, че през изминалата година смъртността от пътно-транспортните произшествия в Европа вече изпревари смъртността от рак. Досега беше на трето място, сега е на второ място, като през тази година има над 50 хиляди убити и около милион и половина ранени. В България, за нашата страна толкова много произшествия никога не е имало - над 1500 убити и над 6-7 хиляди ранени, което прави практически една болница от 300 легла, занимаваща се само с това.

Сложността на проблема идва от това, че за него трябва да се грижат много направления, много министерства, много ведомства. Разбира се, в основата стои субективният фактор. 80 процента от избиванията по пътищата са главно по вина на човека, и особено 45-50 процента при минаване и разминаване. И ако вземам отношение по въпроса понастоящем, то е за да отразя колко е деликатен въпросът и не е във възможностите на едно Министерство на вътрешните работи да го обхване като цяло.

Примерно, под въздействието на радиалните ускорения, ако щете и праволинейните, настъпват изменения във функцията на вестибуларния анализатор, а чрез него рефлектира върху зрителната и слуховата функция, които септима в крайна сметка са най-отговорни за възприемане на пространството, времето и движението, отразяващи се и върху рефлексното време и пр. И в резултат на това настъпват така наречените релактивистични психофизиологични изменения, при което след 8-10 часа кормуване възрастност цветът по пътного платно не се възприема такъв, какъвто е. В резултат на това идващите насреща с дълговълнов светлинен диапазон возила, като червени, оранжеви - с по-

голяма скорост, по-близки и пр., за разлика от късовълновите, които пък рефлектират върху една нереална оценка в поведението на самия водач по пътното платно и откъдето идват и нереални решения в резултат на тази релативистична психофизиология и погрешни решения, без този човек да е бил недобросъвестен. Разбира се, автомобилният башибозук избобилства и него трудно биха го спрели, но аз твърдя, че няма недобросъвестен, който да иска да умира лесно по пътищата.

Вменяем ли е един такъв индивид, след като 8-10 часа е кормувал по пътищата и нереално възприема света? И това ако е било по задължение на някой ръководител или за в бъдеще, когато частникът ще го гони по 10 и по 12 часа, избиванията по пътищата са ли изцяло вина, резултат на лошо внимание и на нереална оценка на скоростта? И тук вече, виждате ли, медицината се вцепква с проблемите на съда. А тя пък, от своя страна, има други проблеми. И въобще е един изключително сложен въпрос. Да не говорим за пътищата, да не говоря по редица други проучвания и т.н.

Заради това твърдя, че проблемът за безопасността на движението е изключително сложен. Той не само отнема жертвите на една малка конвенционална война, но отнема милиони, стотици милиони, за да не кажа милиард лева годишно за страната. Повече внимание по тези толкова остри въпроси, за да има по-малко черни забрадки на нашите майки и жени.

Поддържам именно това - да се отиде към централната комисия, за да се започне най-после едно задълбочено и свястно проучване, не както досега, да не кажа, аматьорски. Хората са ентузиастични и си гледат добре работата, но не е в техните възможности. Това е изключено.

Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Благодаря, господин Кехаюв. Не виждам други желасци за изказвания.

Уважаеми колеги, имате пред вас въпросния Закон за изменение на Закона за движението по пътищата. Ще го прочета преди да гласуваме. Чета:

"Параграф единствен. В алинея 4 на член 3 думите "към Министерството на вътрешните работи се създава Централна комисия по безопасността на движението" се заменят с "към Министерския съвет се създава Национална комисия по безопасността на движението."

Моля колегите, които са съгласни с предложената промяна в Закона за изменение на Закона за движението по пътищата да гласуват.

При 195 гласували за, 3 против и 3 въздържали се предложението за промяната в Закона за изменение на Закона за движението по пътищата се приема на първо четене.

(Мотивите и текстът на законопроекта - Приложение 2, I)

Тъй като нямаше никакви поправки към приложения текст, моля народните представители, които са съгласни да гласуваме на второ четене предложението, да гласуват.

Предложението се приема с 199 гласа за, трима против, няма въздържали се.

Чета предложението за изменение на Закона за движение по пътищата на второ четене.

"Параграф единствен. В алинея 4 на член 3 думите "към Министерството на вътрешните работи се създава Централна комисия по безопасността на движението" се заменят с "към Министерския съвет се създава Национална комисия по безопасността на движението."

Моля народните представители, които са съгласни с предложената поправка, да гласуват.

Със 198 гласували за, двама против и един въздържал се, Законът за изменение на Закона за движението по пътищата се приема.

(Текстът на закона - Приложение 2, II)

Преди да дам почивка, едно съобщение. По време на почивката ще се проведе заседание на Анкетната комисия по досиетата в "Огледалната зала".

Обявявам почивка до 17,45 ч. *(Звъни)*

(След почивката)

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Моля народните представители да заемат местата си в залата.

Преди да започнем искам да уведомя народните представители, че е постъпил законопроект за съдене на виновниците за националната катастрофа от народния представител Иван Драшков. *(Звъни)*

Продължаваме с точка трета от дневния ред

ПЪРВО ЧЕТЕНЕ НА ЗАКОНОПРОЕКТА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ОТМЯНА НА УКАЗ 4 ОТ 1974 Г., УКАЗ 606 ОТ 1977 Г., НА УКАЗ 3407 ОТ 1984 Г., УРЕЖДАЩИ РЕДОВНАТА ВОЕННА СЛУЖБА НА МЛАДЕЖИТЕ, ПОСТЪПИЛИ НА РАБОТА В МЕТАЛУРГИЯТА, РУДОДОБИВА И ДР.

Не виждам представител на вносителя.

ИЛИЧ ЦВЕТКОВ *(от място):* Вносителят е едно лице.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: При това положение давам думата на колежката Соня Младенова от името на Законодателната комисия да вземе отношение по внесения законопроект.

Ако обичате, Иван Неврокопски да влезе в залата, тъй като и той трябва да вземе отношение от името на водещата комисия по този проблем.

Може би преди да вземете думата да прочете текста на този параграф единствен, за който става въпрос.

Изменя параграф 2 от Закона за отмяна указите, които посочих както следва: параграф 2: "Младежите, които работят по вече сключени договори въз основа на отменените укази, са изпълнили или ще изпълнят редовната си военна служба, ако са работили или ще работят непрекъснато в продължение на 3 г."

Имате думата, колежке Младенова.

СОНИЯ МЛАДЕНОВА: Уважаеми колеги, Законодателната комисия разгледа проекта за закон за изменение на Закона за отменяне на указ №4 от 1974 г., №606 от 1977 г. и №3407 от 1984 г. Със Закона за изменение на Закона за всеобщата военна служба в Република България, "Държавен вестник" бр. 67 от миналата година беше намален размерът на военната служба от 24 на 18 месеца, а за завършилите висше образование - на 12 месеца. Заедно с това беше приет и Закон за отмяна на указите, които цитирах преди малко, с които се уреждаше редовната военна служба на младежите, постъпили на работа в металургията и рудодобива, както и на тези, които се подготвят по особено необходими за икономиката специалности. Успоредно с посочената отмяна беше и специалността "Икономика". Беше намален и срокът за отработване на редовната военна служба от 10 на 3 години, но само за младежите, постъпили на работа по Указ №3407 и те трябваше да продължат да работят 10 години. По този начин младежи, работещи в едно и също предприятие при едни и същи условия на труд, но постъпили на работа по реда на различните укази, следваше да работят и следва да работят съобразно сега съществуващите нормативни разпоредби, различно по продължителност време, за да отработят военната си служба. Това създава естествено недоволство и социално напрежение в част от младежите, поради несправедливото им третиране по различен начин. В този смисъл е и писмо 255 от 21 февруари т.г. на министъра на отбраната генерал-полковник Мутафчиев до Великото Народно събрание, с което предлага параграф 2 от Закона за отмяна на Указ №4 от 1974 г., №606 от 1977 г. и на №3407 от 1984 г. да се измени, като се изравни срокът за отбиване на военната служба на всички младежи, които са постъпили на работа по тези укази. В своите заседания Комисията по труда и социалната защита и осигуряването на гражданите,

както и нашата Законодателна комисия единодушно приеха предложеното изменение да бъде внесено в пленарното заседание на Великото Народно събрание за обсъждане и гласуване, към което ви приканвам.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: От името на Комисията по труда, социалната защита и осигуряването на гражданите има думата Дончо Каракачанов.

ДОНЧО КАРАКАЧАНОВ: Уважаемо председателство, уважаеми госпожи и господа народни представители! Аз искам да споделя с вас, че става дума за една малка група младежи. При нас в Комисията по труда, социалната защита и осигуряването на гражданите пристигна една жалба на трима младежи от корабостроителния и кораборемонтния завод в гр. Русе, които вече по стари нормативни актове работят пета година при едни и същи условия с тези, които сега влязоха да работят при три години, а онези работят пета година и ако не им отменим тези укази, те ще трябва да продължат да работят до 10 години. Така че ние в Комисията по труда, социалната защита и осигуряването на гражданите разгледахме този законопроект на заседанието си от 13 март 1991 г. и единодушно взехме следното решение: Точка единствена - приема без забележки предложения текст за изменение на параграф 2 от Закона за отменяне на Указ No4 от 1974 г., No606 от 1977 г. и No3407 от 1984 г.

Аз ви приканвам и ви моля, колежки и колеги народни представители, да гласувате за приемането на този законопроект. С това ние ще излезем от една много сериозна несправедливост и ще ни бъдат благодарни тези младежи, които чакат приемането на този законопроект.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Не виждам Иван Неврокопски, който трябваше да вземе отношение по въпроса. Да, те заседават още в комисията.

Има ли народни представители, които желаят да се изкажат по обсъждания проблем? Господин Илич Цветков има думата.

ИЛИЧ ЦВЕТКОВ: Дами и господа, народни представители! Отменянето на тези три указа има една доста продължителна история. Тя започна още на 20 януари 1990 г. във връзка с исканията на учредената на същата дата синдикална миньорска федерация. Това, което приехме по-късно, беше във връзка с продължителните искания на тази федерация и на федерацията "Геология, металургия и химия". Първите два указа засягат миньорите, подземните работници и работещите в металургията. Когато приехме отмяната на тези укази, ние се съобразихме с това, че дори и да желаят тези младежи да работят в металургията и да работят като подземни работници, за да отбият своята служба, е несправедливо да ги оставим, защото това са хора, които създават бъдеще.

щите семейства на България! Тогава нашите съображения по отношение на Указ No3407 бяха такива, че тези младежи, които работят в машиностроенето, работят при по-леки условия и евентуално могат да довършат отбиването на службата си по стария начин. Но аз смятам, че действително е много справедливо да отменим това задължение на тези младежи да работят десет години и да бъдат обвързани, че евентуално, ако нещо се случи и бъде нарушен дори от страна на работодателя този договор между тях, те ще трябва примерно да дослужват своята служба.

Затова предлагам да приемем това изменение на Закона за изменение на Закона за отменяне на укази No4, No606, No3407 във вида, в който е представен.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Виждам, че ще трябва да проведем една регистрация на присъстващите народни представители. Моля, системата да бъде поставена в режим на регистрация и след регистрацията разпечатката да се изпрати в касата на Великото Народно събрание. Моля колегите да се регистрират. Става въпрос за тези, които не са ангажирани в заседания на комисииите, които заседават в момента.

Прекратете регистрацията, имаме кворум. Можем да продължим нашата работа.

Други желаещи да се изкажат по обсъждания въпрос? Да, имате думата. След малко ще гласуваме.

КАЛИН ДИМИТРОВ: Аз поддържам предложението законопроект за отмяна на цитираните три указа и ще гласувам за законопроекта, обаче ме безпокои съществуващата възможност при сегашната ситуация в страната на безработица и постоянно увеличаваща се безработица, тези млади хора след уволнението на практика да останат без работа. И затова аз предлагам, приемайки това предложение за законопроект, да помислим за правна гаранция при желание у тези млади хора да постъпят на същите работни места и да продължат да работят, но мисля, че ще е добре да помислим за една такава гаранция за оставане на работните места. Иначе има една възможност да влязат в редиците на безработните, а на тяхно място да се назначат други хора.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Това е друг проблем вече, колега.

И така, уважаеми колеги, ще прочета още веднъж текста и ще го поставя на гласуване на първо четене.

" 2. Младежите, които работят по вече сключени договори, въз основа на отменените укази, са изпълнили или ще изпълнят редовната си военна служба, ако са работили или ще работят непрекъснато в продължение на три години."

Моля, който е съгласен с текста на 2, да гласува.

Законът за изменение на Закона за отменяне на укази No4, No606, No3407 се приема на първо четене с 202 гласа за, двама против и въздържали се няма.

(Мотивите и текстът за законопроекта - Приложение 3, I)

Тъй като нямаше никакви предложения за промяна в предложения текст, моля народните представители, които са съгласни да гласуваме веднага на второ четене предложения законопроекта, да гласуват.

Предложението се приема със 198 за, 3 против и въздържали се няма.

Второ четене на законопроекта. Моля за внимание.

Ще прочета и преамбюла.

"Параграф единствен. Изменя параграф 2 от Закона за отмяна на укази No4 от 1974 г., No606 от 1977 г. и No3407 от 1984 г., както следва:

2. Младешите, които работят по вече сключени договори въз основа на отменените укази, са изпълнили или ще изпълнят редовната си военна служба, ако са работили или ще работят непрекъснато в продължение на три години."

Моля, който е съгласен с предложения текст, да гласува.

С 212 гласа за, двама против и 4 въздържали се Законът за отменяне на укази No4 от 1974 г., No606 от 1977 г. и No3407 от 1984 г. е приет и на второ четене.

(Текстът на закона - Приложение 3, II)

Преминаване към следващата четвърта точка от дневния ред -

РАТИФИЦИРАМЕ НА КОНВЕНЦИЯТА ЗА ПРАВАТА НА ДЕТЕТО, ПРИЕТА С РЕЗОЛЮЦИЯ 4425 НА ОБЩОТО СЪБРАНИЕ НА ООН НА 20 НОЕМВРИ 1989 ГОДИНА.

Думата има секретарят на Законодателната комисия госпожа Соня Младенова.

ДОКЛАДЧИК СОНЯ МЛАДЕНОВА: Уважаеми колеги, с Решение 67 от 26 март 1991 г. Министерският съвет е дал съгласие Република България да се присъедини към Конвенцията за правата на детето, която е приета с Резолюция 4425 на Общото събрание на Организацията на обединените нации на 20 ноември 1989 година.

Република България е подписала Конвенцията за правата на детето на 1 юни миналата година.

При разискванията в Законодателната комисия единодушно беше прието, че участието на Република България в Конвенцията за правата на детето е във висша степен необходимо. То би представлявало израз на загрижеността на нашата страна за осигуряване на специална правна защита и специални грижи

по отношение на децата, поради тяхната физическа и материална неукрепналост и уязвимост.

От друга страна, участието на България в тази конвенция е още една крачка по пътя на приобщаването и към Международната демократическа общност.

Съгласно член 47 конвенцията подлежи на ратификация, което налага тя да бъде разгледана във Великото Народно събрание.

С оглед изложените съображения Законодателната комисия предлага Великото Народно събрание на основание на чл. 78, точка 13 от Конституцията на Република България да ратифицира Конвенцията за правата за детето с произтичащите изисквания за привеждане на законодателството на страната ни в съответствие с международните стандарти.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Има ли представител на Комисията по правата на човека, националния въпрос, който да вземе отношение? Да, господин Шиваров, заповядайте.

СВЕТОСЛАВ ШИВАРОВ: Уважаеми народни представители, ние също обсъдихме на заседание този въпрос и позовавайки се на същия текст от Конституцията, а именно член 78, точка 13, така както госпожа Младенова преди малко се позова, предлагаме Великото Народно събрание да ратифицира Конвенцията за правата на детето.

Правата на детето, регламентирани от тази конвенция, са права, които са уредени в други международни договори в областта на правата на човека, като Международния пакт за гражданските и политическите права, този за икономическите, социалните и културните права. Но в тази конвенция те намират една специфична разработка. И ролята на Конвенцията в областта на правата на човека е да ангажира държавите, които са я ратифицирали, да приведат своите законодателства в съответствие с изискванията на тази конвенция.

Още веднъж аз също апелирам към всички вас да се присъединим към тази необходимост и ратифицираме тази конвенция.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: От името на Комисията по демографските проблеми има ли кой да вземе думата? Заповядайте, госпожа Антонова.

ИРА АНТОНОВА: Уважаеми колеги! Комисията по демографските проблеми обсъди въпроса за ратификацията на Конвенцията за правата на детето и единодушно гласува тази конвенция да бъде ратифицирана от нашето Народното събрание. Длъжна съм обаче да ви изясня, че в Европа само 7 страни са ратифицирали тази конвенция. Защо? Защото страните се отнасят изключително отговорно към тази конвенция, тъй като тя задължава всяка от страни-

те да приведе своето законодателство в съответствие с тази конвенция, а това е труден и много дълъг процес.

Ако пред някого от вас стои тази конвенция, той ще види, че в нея се съдържат изисквания, които са твърде далече от сегашната практика, примерно, в нашите училища и възпитателни домове, които са твърде далеч от психологическата атмосфера в нашите училища и семейства.

Тази конвенция задължава страните едва ли не до такова ниво, до каквото една страна е задължена да спазва правата на човека, примерно според Виенските договорености.

Затова при ратифицирането на тази конвенция ние би трябвало да имаме предвид, че веднага трябва да обърнем внимание, както е записано в точка 2 от проектодокумента за ратифициране и да задължим много институции да започнат едно прехвърляне на нормативната уредба, която съществува досега, и да намерят всички онези законодателни актове, които не съответствуват на тази конвенция. И да се започне една дълга работа. Надявам се, че разбирате, че тази конвенция не е един формален акт.

И последно, още веднъж повтарям, че Комисията по демографските проблеми единодушно одобрява ратификацията на конвенцията.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Думата има народният представител Методи Недялков.

МЕТОДИ НЕДЯЛКОВ: Благодаря, господин председателствущ. Уважаеми дами и господа! Аз бих обърнал внимание и върху това, че ратифицирането на конвенцията се явява и като една необходимост по отношение на намерението на Република България да се присъедини към Съвета на Европа.

И второто нещо, което бе споменато във връзка с необходимостите, които произлизат за задължения на страната ни, за промяна в законодателството. Трябва да е ясно, че ние трябва да приведем в съответствие това законодателство по такъв начин, че да бъдат гарантирани правата на детето ефективно и именно в съответствие с тази конвенция.

Например, необходими са промени в Семейния кодекс, които в достатъчна степен да защитят интересите на детето при прекратяване на брака. Наред с това удачно е да се помисли за нов режим за упражняване на родителските права при развод на родителите, който да дава възможност за пълноценен контакт на детето с двамата родители.

Освен това мисля, че е удачно в скоро време да се направи една промяна в Гражданско-процесуалния кодекс така, че по време на един бракоразводен процес детето или децата да бъдат третирани като трета страна, което изисква осигуряване на тяхната защита.

Конвенцията предвижда и социална закрила на децата, които са инвалиди, както и на децата, принадлежащи към езикови, религиозни, етнически малцинства, за да се изравнят те по своите възможности, по своя шанс с другите при социалното си развитие.

Уважаеми дами и господа! Възползувам се от дадената ми дума, за да обърна внимание на Бюрото на Народното събрание, на народното представителство, а бих желал и да съобщя и на гражданите, които слушат радио. За всички е ясно, че в интерес на нашата държава, на нашата страна е да се присъедини Република България към Съвета на Европа. Това присъединяване обаче е свързано с определени законодателни, законотворчески резултати в областта на правата на човека.

Комисията по правата на човека и националния въпрос е готова със свои законопроекти в тази област и сега ще ви ги съобщя: законопроект за гражданска реабилитация и възмездяване на репресираните граждани, законопроект за междуетническите взаимоотношения, законопроект за вероизповеданията, а сега сме готови и със законопроект за бежанците.

Ясно е, че в условията на претоварената програма на Великото Народно събрание те не са попаднали в списъка на така наречените приоритетни законопроекти. Аз бих желал да обърна внимание върху това, че те също би следвало да се третират като приоритетни. Именно във връзка с необходимостта България да се присъедини към Европейската общност, Благодаря за вниманието.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Благодаря. Има думата госпожа Йовкова.

САВКА ЙОВКОВА: Уважаемо председателство, уважаеми колеги! Като педагогически работник изцяло подкрепям предложението за ратифициране на Конвенцията за правата на детето. Известно е, че зрелостта на едно общество се измерва с отношението и грижата към детето. Тази грижа не трябва да бъде фиктивна, а реална и да осигури всички законови условия за правната и хуманната защита на детето.

Тази конвенция ще насочи законодателните усилия на парламента в защита на правата на детето. Убедена съм, че особено внимание ще се обърне на онези деца, които са в неравностойно социално положение - инвалиди, деца-сираци, деца без родителски надзор и т.н.

Призовавам всички колеги да подкрепят предложението за ратифициране на конвенцията.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Благодаря. Има ли други желаещи да вземат думата? Имате думата, заповядайте.

ПЕТЪР ТАСЛАКОВ: На мен ми е пределно ясно, че всички, които стоят в тази зала, ще гласуват единодушно за ратифициране на конвенцията не само защото трябва да влезем в Европа, а и защото се отнася за това, което е наистина капитал на България, който за съжаление от ден на ден е намаляващ - сиреч децата. Но, тъй като тук се поставиха няколко въпроса за изменение на законодателство, за различни кодекси, аз педирам към тези, които чувстват сили и желание дали не е време, ако не нашето Великото Народно събрание, то поне тези, които ще ни наследят в обикновеното Народно събрание в нашата страна да се гласува цялостен закон за детето. Мисля, че в най-развитите страни в света съществува точно такъв цялостен закон. И когаго трябва да се решават някои проблеми, не да се търсят различни томове на юридическите и на правните науки, а с цялостен закон, който да урежда всички права на децата, включително и инвалиди, страдащи, обременени и т.н. И затова аз предлагам, ако някой от нашето Великото Народно събрание чувства сили той да внесе или група да внесе такъв цялостен закон, лично аз ще я приветствувам.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Благодаря, мисля, че едва ли някой от присъстващите народни представители ще оспори необходимостта от такъв закон, но сега да насочим нашето внимание към приемането на съответно решение на Великото Народно събрание, ако няма други желаещи да се изкажат. Във връзка с ратифицирането на конвенцията. Моля за внимание.

Решение на Великото Народно събрание:

"На основание член 78, точка 13 от Конституцията на Република България реши:

Ратифицира Конвенцията за правата на детето, приета с Резолюция 4425 на Общото събрание на Организацията на обединените нации на 22 ноември 1989 г."

Който е съгласен с това решение за ратифициране на конвенцията, моля да гласува.

Решението се приема с 217 гласували за, 1 против и двама въздържали се.

Колеги, в дневния ред фигурираше точка 5 "Проект за решение във връзка с някои тенденции по отношение на сградния фонд на читалищата". Тъй като Законодателната комисия е била претрупана с работа и не е успяла да разгледа този проблем, все пак ще дам думата на колежката Соня Младенова да обясни. Ще отложим може би обсъждането за едно от следващите заседания.

СОНЯ МЛАДЕНОВА: Колеги, като секретар на Законодателната комисия имам молба към вас да приемете точка 5 да отпадне от днешния дневен ред затова, защото Законодателната комисия днес беше натоварена с разработва-

нето на всички становища по досега гласуваните законопроекти. А решението, което трябва да ви предложим по отношение на сградния фонд, употребяван от читалищните власти, е много деликатен като материален въпрос, тъй като от една страна съществуват помещения в читалищата, които са предоставени за ползване от читалищните власти от страна на общинските власти, от друга страна има договори за наем, съгласно които читалищата ползват определени помещения, а от трета страна има фактически положения, за които дори няма договори за наем за тези помещения.

Убеждението ни е, че наистина Народното събрание трябва да вземе решение по повод сградния фонд на читалищата затова, защото именно в пазарната икономика под най-голям удар и сътресение са поставени всички творци на културния фронт. Но аз ви моля да ни задължите, след като приеме гласуването на тази точка от дневния ред, да ни задължите с вота си утре ние в девет часа да направим своето заседание преди пленарното заседание от 9,30 часа, както разбрах от господин председателстващия, за да можем да предоставим на вашето внимание едно разумно предложение за решение. Предварително ви благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Тъй като ние сме гласували тази точка, моля народните представители, които са съгласни да се отложи нейното обсъждане за утре след съответния доклад на Законодателната комисия, да гласува.

Със 193 гласували за, 14 против и 1 въздържал се, предложението се приема.

Пристъпваме към точка шеста от днешния дневен ред - **ОТГОВОРИ НА АКТУАЛНИ ВЪПРОСИ.**

Искам да напомня, че всеки един народен представител, който ще пожелае да развие своя въпрос, има на разположение три минути.

Ще започнем с въпроси към министъра на транспорта господин Веселин Павлов, който току-що влезе в залата. Въпрос от господин Атанас Чунчев. Тук ли е господин Чунчев?

АТАНАС ЧУНЧЕВ (от място): Да, тук съм.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Ще развие ли въпроса си, господин Чунчев?

АТАНАС ЧУНЧЕВ (от място): Не, въпросът е съвсем ясен.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Въпросът е ясен. Господин Павлов, ако обичате.

МИНИСТЪР ВЕСЕЛИН ПАВЛОВ: Първо, искам да се извиня на народните представители, които зададоха въпроси, тъй като те са ми зададени преди

доста време. Предния четвъртък бях тук, но проявих малко недисциплинираност - бях отвън, в коридора и не можах да отговоря на въпросите, закри се заседанието. Затова още веднъж поднасям извинения на народните представители. Грешката ми е неволна, не бих желал да я допускам.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Извинен сте, г-н Павлов, имате думата.

МИНИСТЪР ВЕСЕЛИН ПАВЛОВ: Тъй като г-н Атанас Чупчев задава въпроса конкретно за Елховския район, аз имам един много подробен отговор и ако той ми разреши, ще му го предоставя писмено целия. Той е твърде дълъг и е подробен, точно на всеки нюанс на неговия въпрос, но бих желал принципно да отговоря, тъй като неговият въпрос засяга и подобни проблеми в цялата страна.

Става дума за това - в бюджета на Министерството на транспорта за 1991 г. предвидени ли са средства за изграждане, ремонт и поддържане на пънните комбинати на четвъртокласната и на републиканската пътна мрежа. Той поставя въпроса, че състоянието на пътната мрежа в общините Болярово и Елхово е много тежко.

Първо, трябва да се има предвид, че съгласно установената практика по съставянето и разпределението на бюджета средствата за строителството, ремонта и поддържането на републиканската и на четвъртокласната пътна мрежа се предвиждат и се осигуряват извън бюджета на Министерството на транспорта в съответните народногоспоански разходи - капитални вложения и основен ремонт. Определените средства за тази година, предвид на това, че предстои актуализация на бюджета, практически бяха предоставени в много ограничени размери. Тези средства, които са предоставени на Главно управление на пътищата, са за пътната мрежа, която е от първи, втори и трети клас, а на общините са предоставени средствата, които са за четвъртокласната пътна мрежа. Тоест оперирането със средствата на четвъртокласната пътна мрежа е предоставено на общините. Въпросът засяга най-напред тази четвъртокласна пътна мрежа, така както го поставя г-н Чупчев.

И още няколко думи. На второ място, през последните години, предвид непрекъснатото оскъпяване на строителството, ремонта и поддръжката на пътя, главно поради нарастването на цените на битума и на техниката, която е предимно вносна, натурите, които следваше да се поддържат като натура както в инвестиционната дейност, така и в ремонта, започнаха да намаляват. За тази година конкретно средствата, които са предвидени, след един обстоен анализ, предпочетохме да бъдат предоставени за ремонт на съществуващата пътна мрежа.

За автомагистралното строителство, което поглътваше едно голямо количество средства, инвестиции, тази концепция ние я изложихме в Комисията по икономическа политика, предвиждаме да се привлекат чужди инвестиционни средства, за да се освободят средствата от бюджета за останалата част на републиканската пътна мрежа. Става дума за това, че в България има повече от 200 селища, които не са свързани с нормални пътища. Става въпрос за това да сменим политиката и във връзка с новия икономически механизъм и създаване приоритети за селото да насочим инвестиционни средства към второкласните и третокласните пътища, за да се оживи животът на село. Принципно позицията ни е такава. Аз не искам да давам цифрите. Ако г-н Чунчев иска, след прочитането на моя отговор, постарах се конкретно километър по километър да обясня за тези общини, аз бих могъл още един път конкретно с него да разговарям. Отговорът ще му връча писмено, независимо че е на актуален въпрос, тъй като е твърде обстоен.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Народният представител Георги Петров има въпрос към министъра на транспорта. Да чуем въпроса.

ГЕОРГИ ПЕТРОВ: Господин министър, от 1 февруари т.г. се увеличиха цените на билетите на всички видове транспорт в страната. Докато цените на бензина и дизеловото гориво напоследък се повишиха около три пъти, то билетите на междуградските пътувания се увеличиха около 5-6 пъти, а на градския транспорт билетите се увеличиха около 11 пъти. Това постави много хора в невъзможност да пътуват и да извършват нормални човешки контакти, както и във връзка с извършването на свои лични дела. Един билет, както е известно, в градския транспорт на София все още струва 0,70 лева. В същото време качеството обаче на обслужването не се е подобрило. Както във всички цивилизовани държави, за да бъдат повишени цените на различните услуги, поне трябва да се повиши качеството. Рейсовете все още продължават да са нередовни и не всички са отоплени.

Въпросът ми е: на каква база се получиха тези твърде високи цени на билетите на градския и междуградския транспорт, в т.ч. и на въздушния и няма ли да вземе правителството най-после мерки, за да бъдат същите намалени до една приемлива цена и на без това влошеното финансово състояние на целия български народ, като всички знаем, че сега се очаква един нов финансов шок със заплащането на новите цени на електрическата енергия, на парно, на телефон и т.н.?

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Господин Павлов, имате думата.

МИНИСТЪР ВЕСЕЛИН ПАВЛОВ: Най-напред бих искал да кажа, че подобен въпрос стои в питането и на народния представител г-н Крум Хорозов, който е едно допълнение, но става дума също за цените в транспорта, в градския транспорт и за пътуването до селата, до селскостопанските райони във връзка с приемането на Закона за собствеността и ползуването на земеделските земи и връщането на хората към селото.

Действително от 1 февруари цените във всички видове транспорт в страната бяха освободени практически от регулация. Независимо от това известна регулация беше направена, като беше предвидено рентабилността да не надхвърля повече от 20 процента. Тоест опези фирми и организации, които превишат рентабилност повече от 20 процента, подлежат на санкции на Националната агенция по цените.

Всички разбираме, че освен субективни причини има и твърде много причини, които са свързани обективно с пазарната реформа. Освобождането на останалите цени в страната доведе и до отражение на транспортните разходи, следствие на което те се увеличиха. Аз бих желал да кажа, че за железопътния транспорт почти беше намерен оптималният начин да се регулира цената на билетите. В настоящия момент в железопътния транспорт пътническите превози са без всякаква печалба. Говоря отделно за пътническите превози. Разбира се, периодът е твърде кратък да се направи анализ, но цената, която беше поставена след влизане на постановлението от 1 февруари, след това беше намалена с още 1/3, а след това бяха направени намаления за учащи се, студенти, пенсионери, за жените на възраст над 55 години, за мъжете над 60 години, които засегнаха практически близо 50 на сто от пътничкопотока в страната.

Що се отнася до цените на автобусния транспорт в междуградско и градско съобщение, трябва да кажа, че изменението за двата месеца след освобождането на цените се движи на много места в размери от 4 до 11 пъти. Фирмите, които злоупотребиха с освобождането на цените и надхвърлят рентабилност повече от 20 на сто, така както е в постановлението на Министерския съвет, ще бъдат санкционирани. Ние нееднократно ги предупредихме.

За останалите фирми бих желал да спомена няколко думи. На много места ние подходихме по малко по-друг начин. Практически след освобождането на цените ние сме образували в страната от съществуващите в монополно положение автотранспортни фирми над 50 нови фирми. Тези 50 нови фирми са разделени от старите фирми, за да се извадят от своето монополно положение.

Не искам да анализирам това, че предвид на структурата на използваните резервни части и превозни средства в страната, преди всичко автобуси, чи-

ито цени нараснаха неимоверно много, аз трябва да кажа, че що се отнася до внос, където фирмите трябва да се разплащат в конвертируема валута, доведе дотам, че някои от тези цени бяха увеличени над 20 пъти. Става въпрос за цени на резервни части. Ето защо Министерският съвет, след като разгледа това състояние, прие отделно постановление за автомобилния транспорт, където въведе за цялата страна за социално слабите категории намаление на цените за картите, които те могат да ползват. Става дума за това, че по същия начин за учащи се - ученици, студенти, плюс възрастни хора (става дума за възрастните в смисъл жени над 55 години и мъже над 60 години) бяха въведени цени на картите на стойност 50 на сто от цените за пътуване.

Що се отнася до градския транспорт, на много места монополните организации, както вече казах, намалиха тези цени, предвид на разделянето на фирмите и в много от градовете на страната цените паднаха до 35-40 ст.

Специално за столичния градски транспорт искам да отбележа, тъй като се отправят много въпроси не само от господин Петров, и аз благодаря, че се зададе такъв въпрос и имам възможност да отговоря. Столичните фирми на градския транспорт са общински фирми и регулацията на цените при тях, въпреки освободените цени като пазарни, се извършват от самите фирми като общински фирми. Правото на намеса, като орган по чл. 11 и по приетите постановления, що се отнася до някаква държавна регулация на цените, има Столичният народен съвет.

Що се отнася до цените в международните съобщения, въпросът е много сложен. Става въпрос за авиация и за железници, тъй като за разстоянията по железопътния транспорт, които са извън територията на страната, се разплащаме в конвертируема валута с чуждите железопътни администрации, то съобразно валутния курс, какъвто е за деня, се събират и цени за билети. С тези цени, които се получават по валутен курс - долар примерно за 15 лв. - железопътният транспорт трябва да откупи твърда валута от банката и да се разплати с чуждите администрации. Така че, например един билет, който по-рано е струвал 200 долара, трябва да се умножи примерно по 15 лв., ако е такъв курсът към деня, и да се събере такава цена на билета.

По същия начин стои въпросът и за гражданската авиация, където цените на билетите, изчислени по този курс, са изключително високи, според мен.

Искам да отбележа, че има един проблем, който ние не сме решили, но ще вървим по пътя на демонополизацията. Зад тези цени все още не успяваме да открием лошата организация на работа, която съществува точно при фирмите с монополна организация.

Предвид на това искам още веднъж да подчертая проблема за борбата с монопола и за стимулиране на конкуренцията във фирмите, и то не само в транспорта, а въобще в цялата страна. Той стои на първо място, за да може естествено пазарът да регулира цените.

Благодаря ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Благодаря.

Господин Хорозов, считате ли, че в своя отговор господин Павлов е изчерпил Вашия въпрос?

КРУМ ХОРОЗОВ: Да.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Благодаря Ви.

Следват три въпроса към господин Пенчо Пенев - министър на правосъдието.

Тук ли е госпожа Зоя Комитова? - Не я виждам.

Господин Юлий Бахнев, Имате думата.

ЮЛИЙ БАХНЕВ: Уважаеми народни представители, въз основа на чл. 106 от Правилника за организацията и дейността на Великото Народно събрание, отправих въпрос до председателя на Министерския съвет. Разбирам, че министърът на правосъдието господин Пенев ще отговори на този въпрос.

Уважаеми господин Пенев, моля да информирате Великото Народно събрание за досегашната работа на оглавяваната от Вас правителствена комисия за преодоляване на последиците от изселническата кампания през лятото на 1989 г.

Моля да информирате Великото Народно събрание в какъв срок се очаква да приключи нейната работа с изработване на предложение за решение по въпросите, поставени пред комисията и по-специално - решаването на жилищния проблем, възникнал във връзка с изселническата кампания.

Господин Пенев, уважаеми народни представители! Този въпрос има актуално значение. В резултат на забавянето на решаването на тези въпроси, възникнали в резултат на действията на определени органи на държавата и следователно отговорност на държавата, забавянето, разрешете ми да кажа, не се дължи на работата на сегашното правителство само и даже в по-голяма степен се дължи на забавянето на работата на предишните правителства. Така че не става дума за обвиняване на правителството в забавяне, но в резултата на това забавяне с решение на тези въпроси, напрежението в страната се повдигна. По-специално по въпроса за жилищата имаме повече от 1000 души в шафетна гладна стачка. Ние имаме повече от 2000 души, обхванати в един или друг вид ефективна и други видове стачки. Това е свидетелство за социално напрежение.

Имаме реална заплаха за хиляди хора, които са пристигнали от Република Турция с пари, повече от тогава определените, да бъдат осъдени на лишаване от свобода. Този въпрос е реален, делата се отлагат, той чака своето решение.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Господин Бахнев, трите минути минаха. Задайте въпроса, недейте да правите анализ и оценки.

ЮЛИЙ БАХНЕВ: Аз правя обяснение по това, че въпросът е актуален.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Не е необходимо, ще изчакаме министърът да направи обяснение.

ЮЛИЙ БАХНЕВ: Две последни изречения. Има и належащи, изискващи бързо решение редица трудови въпроси.

И последно, задавам този въпрос, защото знам, че сегашното правителство и комисията, оглавявана от господин Пенев, работи над тези въпроси и решението, надявам се, е предстоящо.

Благодаря много.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Господин Пенев, имате думата.

МИНИСТЪР ПЕНЧО ПЕНЕВ: Уважаеми господин председател, уважаеми дами и господа народни представители! Комисията, която оглавявам, работи вече повече от месец. В нея влизат представители на Министерския съвет, на отделните негови отдели, на Министерството на финансите, на Министерството на труда и социалните грижи, на други заинтересовани министерства и ведомства.

Проведохме няколко заседания на комисията и считам, че проблемите бяха изяснени. Една пълна снимка на проблематиката е направена. Действително жилищният проблем е този, който е най-животрептящият, най-важният. Има 2080 жалби, подадени до този момент. Удовлетворени са 1035, неудовлетворени са 1045, като цифрата не може да се счита за постоянна величина, тъй като картината се мени. Има български граждани, които се завръщат от Турция и някои от тях са в същото положение.

Някои от тези жилища са продадени от общинските народни съвети на други граждани. По отношение на много от случаите има заведени дела за обявяване на договорите за нищожни. Една част са продадени на фирми, които от своя страна са ги отдали под наем или са ги продали на свои служители. Има 120 случая, в които завърнали се от Турция български граждани претендират за възстановяване на наемните отношения, прекратени по повод на тяхното заминаване. Имаше 62 случая на прекратено членство в ЖСК (жилищно-строителни кооперации) иска се възстановяването. Обикновено в тези кооперации вече е попълнен съставът с друг член - кооператор. Искане за изменение на за-

поведта по чл. 100 от Закона за териториално и селищно устройство, засега такава законова възможност не съществува, за промяна на вида на обезщетението на отчуждени имоти на такива граждани. Те първоначално са пожелали обезщетение в пари, а сега, връщайки се, искат да бъде променен начинът на обезщетението и да бъдат обезщетени с недвижим имот, респективно с жилище. Иска се анулирането на 27 случая на направени откази от право на собственост по надлежния ред.

Разбира се, има и други проблеми, свързани с трудови правоотношения. Както виждате, картината е много пъстра. Случаите са различни. Налице са и редица случаи, които се решават от съдилищата. Една доста усложнена фактическа и правна обстановка.

В резултат на тези две заседания се сформира една по-тясна експертна група, която вече от една седмица работи. На нея са и поставени и параметрите, в които трябва да се подготви проект за решение по тези въпроси, като проектът ще бъде предложен на Министерския съвет за обсъждане и евентуално вземане на решение. Работата на тази експертна комисия ще приключи в началните дни на следващата седмица, а аз мисля, че най-късно в края на следващата седмицата комисията, ръководена от мен, ще може да внесе този проект в Министерския съвет.

Що се касае до съдебната практика, тъй като Комисията по човешките права и по националния въпрос към Великото Народно събрание има поръчение към ръководената от мен комисия да се произнесе и по въпроса, съществува ли основание за предложения от министъра на правосъдието до Върховния съд за издаване на тълкувателно решение. Искам да информирам Великото Народно събрание, че в момента в министерството се провежда анализ на съдебната практика до този момент. Привлечени са и специалисти от Върховния съд за консултация, за мнение и становището ни дали има или не основание за издаване на предложение за сезиране на председателя на Върховния съд по този въпрос, също ще имаме най-късно до края на следващата седмица. Така че, ако трябва да обобща, мога да кажа, че в края на следващата седмицата ние ще бъдем готови с проекти за решение, изобилно с произнасяне на комисията по тези въпроси, с което ще сезираме Министерския съвет като негова ще бъде последната дума, разбира се.

Мисля, че с това отговорих. Между впрочем, господин председател, абсолютно идентичен е и въпросът на госпожа Зоя Комитова, но може би поради това, че тя отсъства нека да заяви дали този отговор я удовлетворява, след като тя прочете стенограмата, тъй като тя присъства и на двете заседания и

въпросът и абсолютно се припокрива от това, което беше зададено от господин Бахнев.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Има още един въпрос към Вас, господин Пенев. Той е от господин Петър Таслаков.

ПЕТЪР ТАСЛАКОВ: Благодаря, господин председателстващ. Уважаеми господин министре, въпросът ми касае материалното положение, заплащането на стажант-юристите. Както знаете, те всъщност карат за дължителна квалификация за правоспособност. Заплатата им е 170 лв. като от миналия месец е наченато изплащането на парична компенсация, която е само 130 лв. на месец. Не 240, не 270, не дори 182, колкото получават пенсионерите. С тази компенсация от 130 лв. и заплата от 170 лв. тези ваши бъдещи колеги, всъщност ваши колеги без една минута, остават със заплата под социалния минимум. Искам да знам какво ще направи ръководеното от Вас министерство за приважване поне на компенсациите на стажант-юристите към законно определеното за всички полагащи хора труд в тази страна?

Въпросът с младите специалисти с висше образование мисля много рационално го реши Министерството на народното здраве с гласуване на един бюджет, така наречената "ранна квалификация". Дали при Вас не би могло след като в крайна сметка стажант-юристите не са толкова много, колкото стажант-лекарите и младите завършващи лекари?

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Имате думата, господин Пенев.

МИНИСТЪР ПЕНЧО ПЕНЕВ: Господин председател, уважаеми дами и господа народни представители! Мога да докладвам пред Великото Народно събрание по повод питането, че въпросът е решен. Решен е благодарение на разбирането, което прояви Министерството на труда и социалните грижи. Ние направихме съответни постъпки пред министерството и успяхме да убедим ръководството, че се касае за млади специалисти, които всъщност провеждат стаж си по трудов договор, имайки предвид разпоредбата в Закона за устройството на съдилищата, че след 6-месечно обучение те могат да заемат длъжностите със заповед на министъра на нотариуси и на съдии-изпълнители. Тази разпоредба недвусмислено говори, че те не са просто специалисти от третата фаза на обучението, а нещо по-друго, че са по-различна категория и те получават и ще получават компенсация от 270 лв. Мисля, че въпросът е удовлетворително решение за тези наши млади колеги. Веднага искам да добавя, обаче, че ние търсим едно радикално решаване на въпроса. В Законодателната комисия е внесен законопроект и то много отдавна за намаляване на стажа от 1 година на 6 месеца, с което тези материални трудности на нашите колеги чувствител-

но ще бъдат намалени. Считаме, че с едно такова изменение могат да се постигнат два добри резултата: единият е, че ще се увеличи оборотът на младите кадри, които ще пуснем в народното стопанство, в правосъдната система. Има нужда от юристи. И вторият добър резултат това е, че ще съкратим този период, да го кажа направо - период на изпитания на тези млади хора, с оглед заплащането, което те получават. Това е моят отговор. Благодаря за вниманието.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Благодаря Ви, господин Пенев. Един въпрос към министъра на народната просвета, господин Матей Матеев ще зададе Георги Петров.

ГЕОРГИ ПЕТРОВ (БЗНС "Н. Петков"): Господин министър, системното недохранване на учениците в училищните столове всеки ден ги доближава до така наречения белтъчен глад. Лекарите-специалисти предупредиха, че в края на м. април ще се усетят първите последици от него. Очевидно те са имали предвид намалената имунна защита на децата, вследствие на системното недохранване и неполучаването на така необходимите за тази възраст белтъчини и въглехидрати. Резултатите в тази насока вследствие на нарушение на физическите сили и хилавите младежи ще дойдат след няколко години. Освен това храната в училищните столове е твърде скъпа и не е по силите на всяко дете. Сега съществува постановление на Министерския съвет 37, според което общинските народни съвети могат да поевтиняват храната в училищните столове. По обясними финансови причини те не се съобразяват с пожелателния тон на документа и естествено не го правят. Съществува и Постановление 9 на Министерския съвет от тази година, с което се възлага на същите общински съвети да организират храненето.

Въпросът ми е: кога най-после ще се актуализират тези постановления и ще бъде прието едно ново такова, което чака ред отдавна, според мое сведение, в Министерския съвет. Доколкото зная с тази задача се е заела Правителствената комисия за борба с епидемиите от заразни заболявания и хранителни отравяния, чийто председател е министърът на здравеопазването. Идеята на всяка цена да се запази системата от училищни столове е като купоните да не струват повече от 2 лв. Благодаря ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Господин Матеев, имате думата.

МИНИСТЪР МАТЕЙ МАТЕЕВ: Уважаеми господин председател, уважаеми дами и господа народни представители, уважаеми господин Петров! Вярно е, че такова постановление отдавна е внесено, но фактически основни части от него преминаха в Постановление 37 и за да няма неясност, искам да прочета целия текст на Постановление 37 на Министерския съвет, което урежда в

условията на икономическата реформа, която се извършва, въпросът за ученическото хранене и ще направя един коментар.

Постановлението гласи: "Чл. 4 - Министерствата, ведомствата и фирмите, към които има учебни заведения, както и народните съвети, могат да подпомагат изцяло или частично чрез заплащане стойността на храната на столоващите ученици от социално слаби семейства с месечен доход на член от семейството до 70 на сто от минималната работна заплата.

Чл. 5, ал. 1. Дневният стойностен хранителен оклад в учебно-възпитателните и други заведения по образованието се определя в началото на учебната година на общо събрание на родителите, училищното настоятелство, училищното ръководство и представител на финансиращия орган - народен съвет, министерство, ведомства, фирма при спазване на утвърдените от Министерството на здравеопазването натурални нормативи за балансирано хранене.

Ал. 2. При настъпили промени в икономическите условия нормативът може да се актуализира по реда на предходната алинея и през годината.

Ал. 3. От държавния бюджет за 1991 г. се поема част от стойността на дневния стойностен хранителен оклад, както следва: за обяд - 20 ст., за вечеря - 10 ст.

Чл. 6. Фирмите, народните съвети, министерствата и ведомствата, както и отделни лица могат да подпомагат със собствени средства и в натура ученическото столово хранене, включително за подобряване и поевтиняване на храната и въвеждане на безплатно хранене.

Чл. 7. Народните съвети осъществяват в рамките на предоставените им правомощия гарантирано снабдяване за нуждите на ученическото столово хранене с хранителни продукти, перилни и миенци препарати, дезинфекционни средства и др."

Сега искам да коментирам този текст на постановлението. Първо, трябва да се има предвид, че този текст на постановлението не се отнася за тези учебни заведения, които са на интернатен режим. В някои интернати поначало си е имало безплатно ученическо хранене. Там то изцяло се поема от бюджета. Това, което е направено с това постановление, е, че са запазени фактически досегашните бюджетни средства - преди актуализирането на бюджета, но са дадени редица възможности на общинските съвети и фирмите, министерствата да подпомагат ученическото хранене - възможности, които досега те не са имали. Така че, в случая ученическото хранене, като се има предвид повишената стойност на храната и подпомагането му е децентрализирано. От държавния бюджет нещата са прехвърлени до голяма степен на инициативата на самите училища, на общинските народни съвети, на фирмите и министерствата, към

които се намират съответните училища. Това дава възможност както на обществеността, така и на общините да проявят своята грижа към младото поколение и вие знаете, че тук им се дава възможност даже да участват по този начин с тази грижа при оценяването на различните стойности в тяхната дейност. Дава им се една сериозна възможност да участват в процеса на удовлетворяване на необходимостта на обществеността към тези органи.

Мисля, че подобно постановление наистина разкрива големи възможности, но и изисква много сериозна инициатива. И в края на краищата ние трябва да приемем в духа на реформата, която се прави, че все повече инициативата, включително и за социалните придобивки, трябва да отива на по-ниско равнище, на равнище училище, родители, общини, министерства, ведомства и фирми.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Два въпроса към министъра на външноикономическите връзки Атанас Папаризов.

Матушка Аврамова тук ли е? Искате ли да развиете въпроса си или сте го дали писмено?

МАТУШКА АВРАМОВА (от място): Дала съм го писмено.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Господин Папаризов, имате ли въпроса на госпожа Аврамова? - Заповядайте.

МИНИСТЪР АТАНАС ПАПАРИЗОВ: Дами и господа народни представители! Въпросът действително има актуално значение. Той е свързан със задграничните инвестиции на наши фирми в чужбина. Госпожа Аврамова ме пита какъв е режимът по отношение на тези 200 фирми с българско участие, които са в чужбина. Имаме ли сведения какъв е капиталът, изнесен от България в тези фирми? Каква е печалбата, която те реализират, внася ли се тя в страната. Колко струва поддържането или е струвало на фирмата "Виенаплас" в Австрия.

Сега режимът по отношение на българското участие във фирми зад граница е променен неколкостранно и затова ще си позволя да ви информирам за тези промени, за да получите и представа за това до каква степен има контрол над инвестициите над българските фирми зад граница.

До влизането в сила на Указ 56 през 1989 г. такива фирми в чужбина се разрешаваха и подлежаха на разрешителен режим и предложенията се правеха от българските стопански организации, съгласувано с отраслевите министерства, Министерство на финансите, Министерство на външната търговия и Българска външнотърговска банка и се внасяха за одобрение от Министерския съвет. Това ставаше на база на постановление на Министерския съвет, прието през 1983 г. По този режим са създадени 247 дружества и за тяхната дейност има

пълни данни. За данните ще съобщя по-долу. С влизането в сила обаче през 1989 г. на Правилника за прилагането на Указ 56 този ред бе отменен и фактически бе отменен разрешителният режим за създаване на български задгранични дружества.

Съгласно член 14, ал. 4 от Правилника за прилагане на Указ 56 Министерството на външноикономическите връзки само регистрираше новоучредените задгранични дружества. През този период бяха регистрирани 23 такива дружества, за които съответно обемът на информация е много по-малък. Това е само началната информация във връзка с тяхната регистрация.

С Постановление 32 от 1990 г., член 21 отново се въведе разрешителен режим, това беше средата на миналата година, за извършване на инвестиции от български фирми и организации, включително за участие в смесени и за образуване на самостоятелни фирми и филиали зад граница. По този режим бяха издадени разрешения за 38 задгранични дружества, за които съответната информация също се намира в Министерството на външноикономическите връзки.

Със закона обаче, който уважаемите народни представители обсъдиха за изменение на Указ 56 от 25.12.1990 г., в член 18, алинея 3 се предвиди само Министерският съвет да определя условията за задгранични инвестиции, като изрично се посочва, че не се допуска издаване на разрешение по целесъобразност. На практика отново бе прекратен разрешителният режим и дори беше прекратена и регистрацията на задграничните фирми с приетия от Министерския съвет с Постановление 4 Правилник за приложение на Указ 56, това е член 14 на този правилник. Така че тези фирми не се и регистрират отново.

Въпреки това, когато обсъждахме валутния режим, измененията на валутния режим с Постановление 15 от 8.02.1991 г., заедно с Министерството на финансите и с Българската народна банка препенихме, че когато става дума за износ на валута и на капитали за инвестиции, то те трябва да подлежат на някакви критерии, които да се разрешават от тези три институции. Това на пръв поглед може да ви противоречи на закона, който вие приехте, но в наредбата изрично се подчертава, че това разрешение няма да бъде по целесъобразност, а ще бъде на основа на критерии, приети от Министерския съвет.

И така сега към данните. Лично моето мнение преди това бих искал да изтъкна е, че действително в тази област, която е доста чувствителна, трябва да се въведе поне регистрация на задграничните инвестиции.

Съгласно изискванията на наредбата, която действаше до Указ 56 задграничните фирми с българско участие бяха длъжни да привеждат в страната 70 на сто от реализираната от тях печалба. С приемането обаче на Постановле-

ние 2 от 1989 г. тази наредба бе отменена и поради което отчисляването на печалба от дружествата бе преустановено за държавния бюджет.

По въпроса за фирма "Виенашлас". За нея са изразходвани 37 милиона австрийски шилинга, за да достигне тази фирма до определена кондиция. Вие знаете, че специално тази фирма е предмет на едно от делата, по които сега се води следствие от Главна прокуратура.

И така, на настоящия етап са регистрирани 298 задгранични дружества с българско участие. Размерът на задграничните инвестиции на българските фирми надхвърля 170 милиона щатски долара, значителна част от които представляват апортирани машини, съоръжения и други български стоки. Управление "Държавен финансов контрол" при Министерство на финансите периодично е осъществявало финансови ревизии на задграничните дружества с българско участие по установения ред.

Но вече от Указ 56 тези фирми, както подчертах, не привеждат средства за държавния бюджет, а също така не съществува фонд, какъвто съществуваше дотогава, за отпускане заеми на тези фирми за подобряване на финансовото им състояние и те сега са във взаимоотношения само със съответните стопански организации, които са ги създали. Това се отнася за държавните фирми, които съществуват в чужбина и за които има данни в Министерството на външноекономическите връзки.

Няма наредба на закон или друг нормативен акт, който да отпрати изисквания към български граждани, които в лично качество регистрират и участват в задгранични фирми, като тяхно лично участие в такива чуждестранни фирми.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Един въпрос към господин Папаризов от народния представител Борис Колев. Тук ли е Борис Колев? - Не го виждам, така че отпада този въпрос.

АТАНАС ПАПАРИЗОВ: Ако може едно пояснение по въпроса. Господин Колев ме информира, че оттегля въпроса си. Той беше свързан с валутната търговия. Мисля, че по него са дадени достатъчно разяснения в последно време. Мога само да добавя за интерес на народните представители, че с Министерство на финансите сега подготвяме и допълнително постановление на Министерския съвет, което регулира валутната търговия в зоните на граничен контрол, както е по постановлението, а така също и условията за продажба в лева на стоки, които са внесени преди това от фирмите. В скоро време ще имате възможност да се запознаете и с това допълнение.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Три въпроса към министъра на културата господин Димо Димов.

Първият е от народния представител Иван Генов.

ИВАН ГЕНОВ: Господин министър, аз Ви зададох следния въпрос с актуален характер: Трансформирането на държавно-обществената организация "Фонд 13 века България" във фондация "България" с културна насоченост няма ли да навреди на широкото дарителско движение в страната?

Сега бих искал да конкретизирам въпроса си по следния начин.

Първо. Фонд "13 века България" е държавно-обществена организация, с помощта на която се разгърна широко дарителско движение. За около 10 години постъпиха парични дарения в размер на 184 млн. лева неконвертируема валута, около 4,5 млн. лева в конвертируема валута, почти 9 милиона долара. Предметните дарения са на стойност около 80 млн. лева.

С посочените средства са били спонсорирани редица прояви в социални сфери. Изпълнението на дарителската воля е гарантирано от правната уредба на фонда. Тя е висш принцип в дейността му.

Второ. С постановление на Министерския съвет 25 от м. февруари т.г. е било решено фонд "13 века България" да бъде закрит от 1 март и на негово място да се създаде фондация "България" с културна насоченост, която да поеме активите и пасивите на фонда.

Аз няма да се спирам на процедурата по приемането на това постановление, която е силно атакуема. Но по същество постановлението поражда редица допълнителни въпроси. Как ще се преодолее например юридически периодът от 1 март 1991 г. до приемането на статута на фондацията и нейната регистрация? Какво ще стане с хората и с имуществото? Как ще се гарантира изпълнението на дарителската воля, след като новата фондация е само с културна насоченост? Допустимо ли е дарителското движение от общонационално равнище да се сведе до ведомствено? И как тогава ще се гарантира целевото използване на досегашните дарения?

Аз искам да благодаря на министър Димов, че получих писмен отговор, но все пак той беше доста кратък и аз бих бил още по-благодарен, ако получа от трибуната тук по-подробен отговор.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Господин Димов, имате думата. Разбира се по-подробен, но не безкрайно, предвид времето.

МИНИСТЪР ДИМО ДИМОВ: Благодаря Ви, господин председател. Уважаеми народни представители! Ще бъда съвсем кратък, защото тук нещата почитат на грешна информация. Първо, такова постановление няма. Няма такова решение на Министерския съвет. Имаше проект за решение. Но се появиха юридически пречки, за да бъде то прието, и за момента е спряно. Така че фонд "13 века България" продължава да съществува в този вид, в който беше.

Аз мога да кажа само моето мнение по съществуващата организация и как според мен тя трябва да бъде реорганизирана. Защото по същество това е една монополна организация, която единствена досега упражняваше правото да приема дарения от страната.

Няма да се впускам в подробности, но ще кажа, че там има много застояли средства, които не се използват така, както трябва да бъде. Просто тези средства стоят, а те биха могли да се вложат в други дейности, когато примерно само лихвите могат да се използват за други цели.

Никой не е имал намерение да нарушава принципите на дарителството. И за напред никой няма да поставя въпроса така, тъй като там действително има дарения както за социалната сфера, така и за културната сфера, за здравеопазването, и какво ли още не.

Така че волята на дарителите в никакъв случай няма да бъде нарушена, ако се стигне до една трансформация. Идеята, която се оформи в Министерския съвет, поне засега, е да се основе национален фонд "България", който ще се управлява от управителен съвет под надзора на Министерството на културата и Министерството на финансите. Но, пак повтарям, това е все още идея и тези въпроси предстои да се решат в Министерския съвет.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Благодаря Ви. Вторият въпрос към министър Димо Димов е от Иван Зъзов. Тук ли е господин Зъзов? Ще развие ли въпроса? Вие сте го дали. Господин Димов, имате ли въпроса на народния представител Иван Зъзов, аз мога да Ви го дам.

МИНИСТЪР ДИМО ДИМОВ: Да, моля Ви. Той е за монумента. Въпросът, който задава проф. д-р Зъзов, е: "Считате ли, че решението за съдбата на монумента "Знаме на мира" е в интерес на децата на Република България?" Тук въобще според мен не са накърнени интересите на децата. А решението за закриване на административната структура, която съществуваше и се издържаше от Министерството на култура, е в интерес на икономистите. Но прехвърляйки собствеността на терена на Столичен народен съвет, на съответната община, ние смятаме, че въпросите за озеленяването ще се решат от институт, който действително има възможности да върши това.

Освен това по предложение на Националното училище по културата, което е в Горна Баня, и по наше внушение ще бъде сключен договор със съответния районен съвет за учебна програма, свързана с поддържането на парка, за засилване интереса на децата към поддържане на околното пространство и съответни програми, свързани с монумента "Камбаните".

Така че ние не изпускаме методологическата част от погледа си и винаги ще бъдем на разположение. Но чисто техническите въпроси за поддържане на парка и стопанисването отиват към съответната община.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Последният въпрос към министър Димов ще зададе колегата Близнаков.

НИКОЛАЙ БЛИЗНАКОВ: Аз ще бъда съвсем кратък. Въпреки жестоката икономическа криза, може би особено жестока за пловдивчани, моите съграждани се вълнуват от проблеми, свързани с културата и историята на втория по древност град в Европа. Над 50 хил. души подписаха организираната от гражданския инициативен комитет подписка за връщане в Пловдив, в техния естествен културен контекст, на иззети уникални съкровища от нашия град. Става дума за следното. Около 400 уникала от Пловдивския археологически музей се експонират години наред в залите на Националния исторически музей в София. Преди доста години те са били предадени временно за ползуване. Срокът много отдавна е изтекъл и те се задържат в момента незаконно в София. Става дума за Панагюрското златно съкровище, за уникални находки от Дунава, Брезово, Пловдив и т.н. Подобни проблеми и въпроси поставят и музеите от други окръжни бивши градове. Това продължаващо много години задържане не само че няма законно основание, но е и пречка за научния обмен, тъй като тези експонати са известни като пловдивски, а и пречка за самоиздръжката на някои културни институти в града.

Моят въпрос към министър Димов е дали можем да разчитаме на неговото съдействие за връщането в Пловдив на така дълго задържаните археологически ценности и съответно експонирането им в естествения им културен контекст.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Имате думата, господин Димов.

МИНИСТЪР ДИМО ДИМОВ: Господин Близнаков, Националният исторически музей е изграден от експонати от около 100 културни институции. Някои от тях напоследък поставят въпроса за връщането на експонатите, участващи в експозицията. Един от тях е Археологическият музей в гр. Пловдив. Въпросът е много сложен. Министерството на културата е възложило на работна комисия от известни български учени и специалисти, занимаващи се с проблемите на културно-историческото наследство, в непродължително време да подготви нов подход за усъвършенстване на целите, принципите, функциите, структурата и ръководството на Националния исторически музей. В тяхното приложение ще намерят решение и въпросите, поставени в питането Ви. Ще се спазва принципът максимално да се защитят националните интереси.

си по съхранението и популяризирането на културното ни наследство от една страна и интересите на отделните музеи от друга страна. В момента в Археологическия музей в гр. Пловдив се извършва ремонт. Музеят не разполага с подходящи фондохранилища, където могат надеждно да се съхраняват музейните ценности, камо ли такива уникални съкровища като Панагорското златно съкровище, находките от Дунава и Брезово. В условията на засилена криминална престъпност експонатите, намиращи се в Националния исторически музей, са най-защитени от посегателства. Вече има случаи на ограбване на музеи и галерии. А сградата на Националния исторически музей е оборудвана със съвременни технически охранителни средства, както и денонощна охрана от МВР. Държавна задача е да се опази националното културно-историческо наследство.

Наред с това трябва да е известно, че Министерството на културата е сключило договори с културни институции в Европа за гостуване на музейни изложби. В тях са включени и част от експонатите, за които става въпрос в питането. Наред с популяризирането на богатото ни културно-историческо наследство срещу тези изложби ние ще получим валутни приходи, за да посрещнем най-неотложните нужди за опазване на ценностите на музеите. Министерството на културата и тук въвежда нов принцип в работата си, съгласно който музеите, участвували с експонати в такива изложби, ще получават дял от тези приходи. А освен това и техни научни работници ще пътуват с експозициите.

Един пример. Сега например с гостуване на наша уникална изложба във Виена, която ще бъде много стетната като бройки експонати, но ще донесе само от Виена 400 000 долара за нашата култура. И ние поискахме специално допълнителни бройки за сметка на австрийската страна, за да включим повече наши научни работници, които да пътуват с нея. А такива предложения имаме от много страни. Освен това в нашата концепция на Националния исторически музей, който между другото му предстои волю или неволю да напусне сградата, където се намира, знаете за големия спор, и мисля, че ние трудно бихме могли да откажем да върнем сградата на Съдебната палата. Но този въпрос още другата седмица ще се разглежда в Министерския съвет. Тъй като се касае за една нова концепция, която между другото приема всички представители на музеите от страната да бъде създадена Национална музейна палата, където да гостуват експонатите от съответните наши галерии. Но въпросът за опазването на експонатите през останалото време в страната може да бъде решен само когато се осигурят условия за опазването им. Надявам се народните представители разбират, че сега не е най-подходящият момент за прибрзани

решения. Мисля, че трябва да дадем време на експертите да предложат оптимални решения и варианти на този въпрос.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Един извънреден въпрос има към министър Димов. Ще Ви моля съвсем кратко.

ГЕОРГИ КОНСТАНТИНОВ: Ще се помъча в рамките на три минути да си задам въпроса, който касае съдбата на българската книга в тези дни.

Известно е, че в условията на пазарна икономика, уважаемо председателство, уважаеми колеги, издаването на български книги не разчита на държавни дотации. Напротив, вследствие новата данъчна система високите цени на хартията и полиграфските услуги, както и поради други обективни обстоятелства, българското книгоиздаване е подложено на огромни финансови тежести. Например една книга от 250 стр. тираж 70 000 изисква над 14 тона хартия, която в момента струва близо 200 000 лева. Същата книга се натоварва с данък 22 на сто върху оборота, когато се отпечати. Пак тази книга се натоварва и с други финансови тежести: 10 на сто за общинския народен съвет, на чиято територия се намира издателството, 2 на сто фонд "Мелиорации", задължителна застраховка от ДЗИ, проенти на творческите съюзи. Като се прибавят и от 15 до 30 на сто отстъпка за Книгоразпространение, на края идва данъкът върху печалбата, който както при други фирми и дейности е 40 на сто. По този начин същата книга вместо да има евентуална цена 5 лева трябва да струва поне 12 лв., за да не носи загуба. Впрочем, даже една училищна тетрадка от среден размер, след като премине през такова данъчно изтискване, ще струва много над 10 лв. Да не говорим за учебниците, учебно-помощната литература и художествените книги за деца, които изискват по-скъпа хартия, по-качествени материали, цветни илюстрации и т.п. Практически е почти невъзможно издаването на многоцветни книги за деца, художествени монографии, стихосбирки, литературно-критически изследвания и други. В незавидна позиция са изобщо българските книги, написани от български автори, които нямат сензационно съдържание и не могат да бъдат продавани на свръхвисоки цени.

Не считате ли, господин министре, че българската книга с изключение на порнографската и всякакъв вид жълта литература, би трябвало да бъде освободена от някои финансови тегоби? На първо място, от данъка върху оборота. Но така също и от други финансови недомислия като фонд "Мелиорации" например. Ако не можем да използваме примера на Словакия, където е отменен 22-процентният данък върху книжния оборот и най-важните издания в културния живот на страната се субсидират от държавата, бихме ли могли да очакваме отмяна на такива данъци за издателство у нас поне в първите две години на тяхното трудно съществуване. И пак повтарям, с изключение на такива псев-

долитературни четива, от които даже хартията се изчервява. И дали не заслужава според Вас, господин министър, по-сериозно внимание идеята за един правителствен документ, закрилящ най-общо казано българската книга в новите условия.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Колега, мисля, че вашият въпрос е свършено ясен.

ГЕОРГИ КОНСТАНТИНОВ: Сигурно е вярна парафразата, че на зле възпитания човек му липсват първите седем години, но и първите седем книги. Ще лишим ли бъдещите поколения от тях?

Това е моят разгърнат въпрос в рамките на три минути.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Имате думата, господин министър.

МИНИСТЪР ДИМО ДИМОВ: За съжаление въпросът е много сложен. Трябва да кажа, че все още книгоиздаването не се подчинява на Министерството на културата. То е извън неговите правомощия. Това е резултат от предишното суперминистерство, което оглавяваше Георги Йорданов и където беше киното, книгоиздаването и други сфери. След премахването на това министерство, книгоиздаването остана под юрисдикцията на Министерския съвет.

Ние в реформата, която провеждаме в Министерство на културата, създадохме отдел за книга и печат към министерството, който липсваше, макар че нямаме правомощия. Нашата цел е да започнем да се занимаваме с парливите въпроси на книгата, защото това са преди всичко въпросите на културата. Този въпрос ще бъде внесен в Министерския съвет до края на месеца с нашата концесия за реформата в областта на книгата. И там подробно ще изложим нашите виждания.

Това, което конкретно мога да кажа на господин Константинов е, че въпросът за отменянето на чл. I на Закона за книгопечатането, който регламентира съществуващия държавен монопол върху печатарската дейност, е основен. Възползвайки се от монополното си положение, печатниците увеличиха многократно цените на изработките, което оскъпява значително издателската продукция. Освен това полиграфическите предприятия са тези, които определят разхода на хартия за изработването на отделните книги - факт, който създава възможност за спекула, изостря дефицита и допълнително повишава цената на хартията.

С отменянето на този член от закона ще се създадат условия за поява на частни полиграфически фирми, за приватизация, а оттук и за конкуренция, която би довела до намаляване на цените на печатарските услуги и ограничаване на спекулата с хартия.

Ценовият шок, свързан с ликвидирането на централизираното разпределение на хартията и въвеждането на пазарни принципи, показва тенденция към постепенно отзвучаване.

Посочените в питането на народния представител данъци, с изключение на данък оборота, се надчисляват не върху продажната цена на книгите, а върху реализираната от тях печалба. Това уточнение обаче не отменя важността на повдигнатия проблем и в контекста на направените от Великото Народно събрание изменения и допълнения в Закона за данък върху оборота, Министерство на културата вече внесе предложение в Министерския съвет за освобождаване на издателските фирми от този данък, а ако това не е възможно, за диференцирано определяне на неговия размер, в зависимост от тематичния облик и качествените характеристики на изданията.

От своя страна Министерството на културата също е в процес на разработване на своя цялостна концепция за мястото на книгата в общия културен сценарий, като се отказа от позицията на еднопосочното администриране. Неговите усилия ще бъдат насочени към преодоляване на опасността от срив между поколенията автори, прекъсваемост в практиката на издаване на българските книги и непреодолимото изоставане в превода на български език за значими за духовния живот на нацията текстове.

С такива задачи и на основата на своя програма министерството чрез курси ще отпусна стипендии, субсидии и помощи, чиято цел ще бъде подпомагането на български автори и издателства и конкретни издания в пътя им към читателите. В това отношение ще бъдат усилията на всички публични организация и инициативи, които чрез предлаганите от тях алтернативи биха създали едно ново поле от възможности пред българската книга.

Благодаря ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Благодаря Ви. Министър Матеев иска да добави нещо по повдигнатия проблем. Нека му дадем възможност.

МИНИСТЪР МАТЕЙ МАТЕЕВ: Аз ще бъда съвсем кратък. Съвсем неотдавна, преди 10 дни, Министерският съвет прие постановление, свързано с издаването на учебниците и улесняването на фирмите, които се занимават с издаване на учебници, както и гарантирането на безплатни учебници за всички ученици до 16-годишна възраст. Мисля, че това е сериозна придобивка, особено в условията на съществуващата икономическа конюнктура. Благодаря ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Благодаря Ви, господин Матеев.

Въпрос на Крум Хорозов към председателя на Министерския съвет, на който въпрос ще отговори министър Борис Спиров.

Господин Хорозов, ще развите ли въпроса, или министър Спиров да отговори направо?

КРУМ ХОРОЗОВ (от място): Не.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Министър Спиров, ако сте запознат с въпроса, заповядайте да отговорите.

МИНИСТЪР БОРИС СПИРОВ: Уважаеми господин председател, госпожи и господа народни представители! Въпросът на господин Хорозов е свързан с раздаването на земя за осъществяване на селскостопанската дейност на група млади семейства. Искам са ви уведомя, че на днешното си заседание Министерският съвет прие по принцип Правилника за приложение на Закона за собствеността и ползуването на селскостопанските земи.

В този правилник е решен въпросът с раздаването преди влизането на закона в сила на съответните декари земя, за които е ставало много пъти въпрос от тази трибуна. Преди това Решение 72 на Министерския съвет, също в духа на приетия по принцип правилник, регламентира възможността, с която задължава общинските поземлени комисии и общинските народни съвети по места - още един път искам да повтора и господин Хорозов, за да успокои духовете на тези млади хора, че Решение 72 на Министерския съвет задължава общинските комисии да раздават до 10 декара земя за интензивните райони, до 15 декара за равнинните райони и до 20 декара за планинските райони на всички, които желаят да обработват земя. Във връзка с това желанието на тези млади хора ще бъде удовлетворено.

Благодаря ви за вниманието.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Благодаря Ви, господин Спиров. Има въпрос към Вас от народния представител Бойко Димитров.

АТАНАС ГАНЕВ (от място): Искам да направя допълнително обяснение.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Моля Ви, господин Ганев, не е в процедурата да се дават допълнителни обяснения. Има принципи при въпросите и отговорите. Няма нито решлики, нито обсъждания и забележки.

Имате думата, господин Димитров.

БОЙКО ДИМИТРОВ: Господин председателствущ, госпожи и господа народни представители, уважаеми господин министре! Позволих си да повтора въпроса от тази трибуна, независимо от това че той е зададен в писмен вид, тъй като изразявам загриженост не само лично моя, но и на моите избиратели. Една загриженост, която споделям. Освен това се касае не за частен въпрос, а за въпрос, който пряко засяга цялото наше население.

В последно време при срещи и разговори с длъжностни лица и граждани, кооператори и частни земеделци в моя избирателен район, това е 140 Радомирски избирателен район, се изразява много сериозна и основателна загриженост от опасността за проваляне на пролетната сеитба. Касае се, първо, за недостиг на семена и посадъчен материал. На второ място, недостиг на гориво. На трето място, и това може би е едно от най-съществените неща, многократно посъпване на горива, машини, резервни части, химикали и други, включително услугите от МТС. Всичко това заплашва да парализира дейността на кооперативните стопанства, а що се отнася до частните производители, заедно с високите лихви ги поставя в невъзможност да проявят своята инициатива.

Не на последно място това са и неяснотите, а също така и страстите, които се разгоряха на места, във връзка с приложението на аграрната реформа.

Молбата ми към господин Спиров е да вземе отношение към тези наистина много тревожни проблеми и какви мерки взема и предвижда да вземе министерството като цяло за тяхното преодоляване. Позволявам си да поставя този въпрос така, тъй като за разлика от други сфери на материалното производство, някои промишлени производства по-специално, където пропуснатото време по един или друг начин може да се компенсира, в земеделието изпускането на сезона е време, което безвъзвратно е изпуснато.

И затова, що се отнася по-специално до структурната политика, която би могла и би следвало да насърчи чрез съответни данъчни, ценови и лихвени мерки селскостопанския производител, очевидно би следвало час по-скоро да влезе в действие.

Благодаря ви за вниманието.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Имате думата господин Спиров.

МИНИСТЪР ГОСПОДИН СПИРОВ: Благодаря, господин председател. Преди това имам молба да ми разрешите да прочета Решение 72 на Министерския съвет, за да се предотвратят по-нататъшни отговори и въпроси и за да бъде абсолютно точен.

РЕШЕНИЕ 72 НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ

от 1 април 1991 г.

Министерският съвет реши:

1. Временните областни и общински изпълнителни комитети и ръководства на селскостопанските организации да вземат мерки срещу самоуправното заграбване на земеделски земи, включително и по чл. 16 от Закона за собстве-

ността, както и за недопускане похабяване на посеви, изсичане и увреждане на плодни дръвчета и други трайни насаждения и върху земи, раздадени по реда на нормативните актове за samozадоволяване.

2. Препоръчва на трудово-кооперативните земеделски стопанства, съвместно с временните общински изпълнителни комитети, да предоставят в увеличен размер земя за лично ползуване в съответствие с чл. 54 от Указ 922 от 1989 г. на домакинство до 10 дка в интензивните райони, до 15 дка в неинтензивните райони и до 20 дка в полупланинските райони. Временните общински изпълнителни комитети и трудово-кооперативните земеделски стопанства да предоставят по договор да обработват изоставени и пустеещи земи. Предоставянето на земя по тази точка да бъде при условия, че тя ще бъде реколтирана с едногодишни зеленчукови, фуражни или технически култури.

3. Временните общински изпълнителни комитети да започнат незабавно формиране на предвидените в Закона за собствеността и ползуването на земеделските земи общински поземлени комисии, като в състава им се включат задължително юрист, агроном и геодезист или земеустроител.

4. Временните общински изпълнителни комитети да оказват съдействие на заинтересуваните лица при издирване на документи, доказващи правата им на собственост върху земеделските земи по чл. 12, ал. 3 от Закона за собствеността и ползуването на земеделските земи.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ:**

Д. Попов

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:

Ив. Минев

Отговор на въпроса на народния представител г-н Бойко Димитров. Господин Бойко Димитров поставя правилно и навреме един въпрос, който е свързан с усилията на Министерството на земеделието за правилно протичане на пролетната сеитба. Действително течните горива не бяха достатъчни. При график, утвърден от Комисията на енергийните ресурси при Министерския съвет, за м. март вместо 28-те хиляди тона, са подадени 19 хил.т. Застрашени бяха районите: Благоевград, Станке Димитров, Кюстендил, Перник, Враца, Михайловград, Видин и други. От 30 март до 3 април са насочени горива за Благоевград, Станке Димитров и Перник - 1300 т, а за Враца, Михайловград и Видин - 2000 т. За останалите райони, от които по-застрашени са Силистра и Русе, се подават в момента още 4000 т горива по тръбопровода Бургас-Стара Загора - София.

Все още графикът за доставка на суров петрол през м. април не е напълно изяснен. Трябва да съобщя, че има около 170 000 т преходен остатък, който ще бъде разпределен равномерно за покриване на нуждите на всички райони.

Министерството предприема мерки за осигуряване на течни горива за засяването на пролетните култури и за наваксване на изоставането в резултат на тяхната липса. Осигурени са необходимите количества семена за царевица, люцерна, картофи и посадъчен материал за лозя и трайните насаждения. Затрудненията са свързани с високите цени поради либерализацията на валутния режим.

След въвеждането от началото на м. февруари на либерализиран режим за ценообразуване чрез свободно пазарно договаряне между производители и потребители, цените на суровините, материалите, горивата, механизираниите селскостопански услуги и други действително се завишиха спрямо действащите през 1990 г., и то чувствително. Трябва обаче да се подчертае, че с постановление 8 на Министерския съвет от т.г., считано от 1 февруари, се предоставя правото на селскостопанските производители свободно да договарят равнищата на изкупните цени на селскостопанската продукция, което им дава възможност при договарянето на едни благоприятни изкупни цени да покриват завишените си разходи за производство вследствие либерализацията на цените. Друг е въпросът, че все още не е разграден окончателно монополът при изкупуването и преработката на селскостопанската продукция, което възпрепятствува на този етап реалното пазарно образуване и договаряне на изкупните цени.

За по-нататъшна демократизация и ускоряване на прехода към пазарна икономика, защото още един път трябва да напомня, че това не е пазарна икономика, в предоставените ни досега проекти на закона е предвидено и привилегировано облагане на печалбата на селскостопанските производители, което е в унисон с аграрната политика за приватизация и развитие на селското стопанство. Данъчното облагане е решено с параграф 7 от Преходните и заключителните разпоредби на Закона за собствеността, въз основа на които селскостопанските производители се освобождават от данък върху приходите от земеделска дейност в срок от 5 години.

Действително високият лихвен процент поставя в затруднено финансово състояние всички производители на земеделска продукция, вкл. и частните земеделски стопани. Сезонният характер на производството налага да се прилага намален лихвен процент, което аз винаги съм защитавал, но това все още не е достатъчно за олихвяването в преференциален режим на банковите кредити. По този въпрос усилията на Министерството на земеделието и предложения-

та от страна на Министерството на земеделието към правителството ще продължат до вземане на съответно решение, което ще устрои производителите на земеделска продукция.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Два последни въпроса към министъра на вътрешните работи г-н Христо Данов.

Г-н Никодим Попов има думата.

НИКОДИМ ПОПОВ: Господин министър, на 27 март вечерта 1991 г. в село Доктор Йосифово, Михайловградско, е било проведено общоселско събрание за обсъждане на Закона за . Същото е било организирано и ръководено от Горан Мигашки, председател на Земеделския съюз "Никола Петков". След събранието през нощта са запалени стопански постройки и изгорели 9 овце, 2 агнета, един тон сено и постройките на Горан Мигашки. Само намесата на селяните спасява от опожаряване съседните къщи и постройки.

Въпросът ми е знаете ли за този случай, води ли се следствие, ще бъдат ли наказани виновниците?

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Господин Данов, имате думата.

МИНИСТЪР ХРИСТО ДАНОВ: Господин председателстващ, дами и господа народни представители, господин Попов! Още на другата сутрин в бюлетина на МВР се получи съобщението за станалия инцидент. По този повод бе образувано следствено дело 378. Следствието се води оттогава досега. Има известни съмнения и улики по отношение на някои от заподозрените и организите на милицията ще се погрижат съответните лица да бъдат предадени на съд. Дали ще бъдат наказани или не зависи от правораздавателните органи, а не от Министерството на вътрешните работи.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Госпожа Нора Ананиева има един въпрос към министър Данов.

НОРА АНАНИЕВА (от място): Този въпрос няма да го задавам, той е личен.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Няма да го задавате? Добре. Искам да извия министъра на индустрията, търговията и услугите, господин Иван Пушкаров, който е болен и няма да може да отговори на въпроса на господин Крум Хорозов.

С това закривам днешното заседание. (Звъни)

(Закрито в 20ч.05 м.)

ЗАМЕСТНИК-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

Гиньо Ганев

ЗАМЕСТНИК-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

Иван Глушков